

DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 38
Spalio - October 7, 1994 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- Lietuvos vyriausybė vienašališkai panaikino vizų režimą JAV ir Australijos piliečiams, atvykstantiems į Lietuvą būti joje iki 90 dienų per metus ar vykstantiems per ją tranzitu. Dabar jau keturiolikos valstybių piliečiams nereikia vizos, vykstant į Lietuvą. Dvidešimt šešių valstybių piliečiai gali būti Lietuvoje ar vykti per ją, turėdami Estijos ar Latvijos vizą.

-- Per spalio mėnesį numatoma pasirašyti susitarimą su Rusija dėl karinių bei pavojingų krovinių vežimo per Lietuvos teritoriją. Ją pasirašius, Rusijos vadovų teigimu, turėtų būti ratifikuota ir Lietuvos ir Rusijos palankaus prekybos režimo sutartis.

-- Seimo posėdyje, įvyksiančiame spalio 15 d., numatoma ratifikuoti Lietuvos - Lenkijos tarpvalstybinę sutartį. Tuo tarpu Seimo opozicinės frakcijos ruošiasi pateikti specialaus Seimo pareiškimo projektą, kuriame būtų įvertinta Vilniaus ir jo krašto aneksija 1920 metais.

-- "Estonijos" keltas, nuskenęs rugsėjo 28 d., nusinešė ir keturių lietuvių - vienos moters su dukra ir dviejų vyriškių gyvybes. Tarp 140-ies išsigelbėjusių yra ir vienas lietuvis - vilnietis vairuotojas Artūras Tamašauskas.

-- 500 vaikinių ir 60 merginų, Policijos akademijos pirmakursiai, rugsėjo 30 d. prisiekė paklusti akademijos statutui bei sąžiningai saugoti žmonių ramybę. Šiuo metu Policijos akademijoje mokosi 1240 studentų. Kitais metais šią mokyklą išaugs paliks pirmieji magistrų laipsnį įgiję policininkai, studijuojantys čia jau penktus metus - nuo pat akademijos įkūrimo.

-- Lietuvos tautininkų sąjunga siūlo įsteigti Seimo užsienio lietuvių reikalų komitetą. Projektas įtrauktas į plenarinių posėdžių darbotvarkę ir bus svarstomas artimiausiu metu.

-- Vytautas Landsbergis rugsėjo 26 d. spaudos konferencijoje pareiškė, kad į Maskvos pusę Lietuvą dar labiau pastūmėjo neseniai jos ir Rusijos užsienio reikalų ministerijų pasirašytas susitarimas dėl užsienio politikos koordinavimo. Beveik tuo pat metu paaiškėjo, kad toks susitarimas yra ir su Baltarusija. Susitarimai dėl užsienio politikos koordinavimo tampa politinio bendradarbiavimo pagrindu, o per tranzitą, tikriausiai ateis eilė ir kariniam bendradarbiavimui.

-- Naujas važiavimo Lietuvos geležinkeliais tarifas įsigaliojo spalio 1 d. Dabar jis sudaro 3.3 cento už vieną kilometrą.

-- Lietuvos prezidentas rugsėjo viduryje susilaukė mažiau palankių vertinimų - pagal viešosios nuomonės tyrimą užėmė tik antrą vietą. Pirmoje - Seimo vicepirmininkas Egidijus Bičkauskas (51%). Šiuos tyrimus kiekvieną mėnesį atlieka Lietuvos-Didžiosios Britanijos įmonė "Baltijos tyrimai". Nors partijų reitinge pirmąją LDDP, lyginant su rugpjūčio mėnesiu jos populiarumo procentas nukrito nuo 16.6 iki 14. Konservatorių partijos populiarumas nuo 7.4 rugpjūčio mėnesį išaugo iki 12.1 rugsėjo mėnesį. Politikų reitinge trečiuoju eina Romualdas Ozolas, tik dviem procentais atsilikdamas nuo Algirdo Brazausko (46 ir 44), ketvirtuoju - Vytautas Landsbergis (34%) ir penktuoju - Gediminas Vagnorius (31%).

ESTIJOS TRAUKINYS JUDA TAIP GREITAI...

Estijos ministras pirmininkas Mart Laar, jauniausias premjeras visoje Europoje, rugsėjo 26 d. parlamente pralaimėjo balsavimą dėl pasitikėjimo. Tai reiškia, kad Laar dvejus metus valdžiusiai vyriausybei atėjo galas.

Į valdžią Laar vyriausybė atėjo 1992 m. lapkritį. Dauguma pagrindinių ministrų buvo jauni - tik pradėję savo amžiaus trečią dešimtmetį arba beužbaigę antrąjį. Bekompromisinis reformatorius Laar iškiepijo pasitikėjimą Estija Pasaulio banke, Tarptautiniame Valiutos fonde, tačiau namuose jo reformos pirmiausiai sudavė smūgi ūkininkams bei pensininkams. Nors privatus biznis ir išplito visoje Estijoje, daugelis estų sako, kad jų pragyvenimo lygis nukrito.

Estijos vyriausybės kritimo priežastys susiklostė per visą reformų laikotarpį: politinės kovos, kaltinimai dėl finansinių problemų bei aukštos reformų kainos. Buvo minimas ir kontraversinis Mart Laar vadovavimo stilius.

Laar atsistatydino. Estijos prezidentas per dvi savaites turi paskirti naują ministrą pirmininką. Tai gali būti sunki užduotis, kadangi nei viena partija Estijoje neturi daugumos parlamente.

34-erių metų buvęs Estijos premjeras Mart Laar jau šių metų pavasarį su dideliais sunkumais išlaikė vadovavimą savo konservatyviai Tėvynės partijai. Tėvynės partija, pagal paskutinius apklausos

duomenis palaiko tik 5% visų rinkėjų.

Nepasitikėjimo premjeru nota parlamente iškėlė Karališkoji partija, kuri turi tik 8 narius 101 nari turinčiame parlamente. Tačiau juos palaikė liberalai bei parlamentarai mišinys iš kairės ir iš dešinės. Pareiškima, reikalaujanti Laar atsistatydinimo, pasirašė 58 parlamentarai iš keleto partijų. Balsojant parlamente 60 pasisakė už nepasitikėjimą premjeru, 27 - prieš, 1 - susilaikė.

Kalbėdamas parlamentui Estijos premjeras Mart Laar prisipažino kad kabinete buvo padaryta klaidų, bet bendrąją savo politiką gynė: "Kai mes pradėjome, tai nebuvo įstatymų, kuriais būtų reguliuojama mūsų veikla. Mes turėjome greitai judėti į priekį. Mes nusprendėme rizikuoti".

Parlamentarai pasisakė, kad Estijos rinkos reformos nesikeis, tačiau buvo iškelta paslaptina sutartis su Izraeliu dėl ginklų pirkimo bei sovietinių rublių panaudojimo.

Apie 2.3 milijardo Sovietinių rublių buvo išimta iš apyvartos Estijoje, kai 1992 m. Estija įvedė kroną. Šie rubliai buvo parduoti už \$1.9 milijoną. Laar atsisakė pasakyti, kam buvo parduoti šie rubliai, pareiškdamas, kad išdavimas šios paslapties gali grėsti gyvybei tų asmenų, kurie sudarė šią sutartį. Žinoma, kad rubliai buvo parduoti 1992 metų pabaigoje arba

1993 metų pradžioje. Sklinda gandai, kad rubliai parduoti Čechenijai ir kad Estijos vyriausybės nariai pinigų pasisavino. Laar neigė kaltinimus ir pareiškė, kad tai yra tik priešzastis tiems, kuriems nepatinka rinkos reformos. Pagrindinį spaudimą dėl Laar atsistatydinimo darė dvi partijos iš keturių partijų koalicijos sudarytos vyriausybės - Socialdemokratų bei Kaimo Centristai.

"Su šiuo rublių pardavimu, puodas yra jau pilnas politinių klaidų", - pasakė Kaimo Centristų lyderis Ivar Raig.

Užsienio reikalų ministerijos atstovė Mary Anne Rikken pareiškė: "Tai buvo asmeninė vendetta prieš Mart Laar vyriausybę".

Mart Laar pasiliks savo kabinete, kol naujasis premjeras bus parinktas. Laar pareiškė: "Prieš du metus nepriklausomybė buvo daugiau deklaracija negu tikrovė. Bet šiandien mes galime pasakyti, kad Estijos valstybė egzistuoja". Per dvejus metus jo vyriausybė pilnai atsiplėšė nuo Rusijos priklausomybės ir įsijungė į Europą. Nepaisant sunkumų, Laar sako, kad jis tiki, jog mažytė Baltijos valstybė yra saugi. Priešingai, negu, kad visoje buvusioje Sovietų Sąjungoje, Estijoje neokomunistai neturi nei vienos vietos parlamente. "Estijos traukinys juda taip greitai, kad niekas jo jau nebegali sustabdyti" - pasakė Laar.

pagal AP, REUTER, UPI

Popiežiaus kryžius Kryžių kalne pašventintas rugsėjo 18 d., minint Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje metines.
Viktora Kapočiaus nuotrauka

Iš Lietuvos misijos prie JT veiklos

Rugsėjo 19 d. - Ambasadorius O. Jusys priėmė Pietų Korėjos ambasadorių Chong-Ha Yoo LR Misijoje. Aptartas Korėjos Respublikos kandidatūros į Saugumo tarybą klausimas.

Misijos l.r. patikėtinė G. Damušytė su Ukrainos l.r. patikėtinu B. Hudyma aptarė bendrus sąlyčio punktus 49-tosios Generalinės Asamblėjos darbotvarkėje, jų tarpe branduolinio nusiginklavimo, integracijos į pasaulinę rinką ir JT personalo protekcijos konvencijos srityse. Aptarti ir Saugumo tarybos praplėtimo klausimai.

JT Vystymosi programos Europos skyrius surengė brifingą apie UNDP atstovų darbinį suvažiavimą Vilniuje, įvykusį rugsėjo mėn. pradžioje. Jo metu aptarė regioninės techninės pagalbos programas Baltijos ir kaimyninėse šalyse.

Rugsėjo 20 d. - Misijos patarėjai G. Damušytė ir D. Sužiedėlis dalyvavo Baltiečių organizacijos prie JT (BATUN) surengtame susitikime su Latvijos Jungtinių Tautų asociacijos atstovais estų namuose.

Rugsėjo 21 d. - Danijos Misijoje įvyko pirmasis naujosios Generalinės Asamblėjos Baltijos - Šiaurės šalių ambasadorių pasitarimas. Šiaurės šalių ambasadorius domino Baltijos valstybių numatyta kariuomenės išvedimo rezolucija bei Rusijos galima rezolucija dėl žmogaus teisių (mukelta i 4 psl.)

Kongresmenė remia Baltijos šalių nepriklausomybę

JAV kongresmenė Barbara B. Kennelly rugsėjo 28 d. kalbėjo su Rusijos prezidentu B. Jelcin ir išreiškė jos stiprų Baltijos šalių nepriklausomybės palaikymą: "Prieštarinė Baltijos šalių aneksija, įvykdyta prieš 50 metų, buvo teisingumo nutraukimas prieš šių suverenių valstybių žmones. Ir nors nepriklausomybė formaliu pagrindu yra atkurta, šioms tautoms tebegalima rimtas pavojus. Tai nebepalig tėtis".

"Prezidentas B. Jelcin privalo suprasti, kad JAV remia teisėtą šių tautų nepriklausomybę", - pasakė kongresmenė Barbara B. Kennelly.

tik danguje, bet ir žemėje.

Šventasis Tėvas skelbė Dievo žodį. Jis atvyko į Lietuvą kaip Ganytojas jaučiantis Viešpaties uždėtą pareigą skelbti Evangeliją. Mes visi, jauni ir seni, darbininkai ir politikai, dvasininkai ir pasauliečiai laukėme tiesa ir meile persunkto bei Šv. Dvasios įkvėpto žodžio ir jį išgirdome.

Šv. Tėvas sakė dvasininkams: "Tebūnie svarbiausia jūsų pareigata tarnauti broliams", o pasauliečiams ragino: "Imkitės apaštalinės atsakomybės Bažnyčioje ir įvairiose visuomeninio gyvenimo srityse". Vienuoliams priminė reikalą "atsinaujinti ir veiksmingai prisidėti prie Lietuvos dvasinio atsinaujinimo", diplomatomams - "ginti atsikuriančios tautos ir kiekvieno žmogaus interesus". "Neužtvėkite protų kelio, vedančio į Dievą - Šv. Tėvas ragino intelektualus. - Nebijokite atverti durų Kristui". Jau nima perspėjo neklausyti klaidingų pranašų balso, neiti pašlijusios dorovės keliu ir nelaikyti egoizmo gyvenimo būdu, priešingai, - atsakingai naudotis laisve, pasitikėti Bažnyčia ir būti naujosios evangelizacijos šaukliais. Popiežius ragino Lietuvos žmones vieningai dirbti Lietuvos ir Bažnyčios labai remiantis Evangelija: "Krištus tebūna jūsų gyvenimo, jūsų demokratijos ir ateities uola".

Ne tik Šv. Tėvas padovanojo Lietuvos žmonėms savo meilę, maldą ir tiesos žodį, bet ir Lietuva turėjo ką padovanoti brangiam svečiui. Ta dovana buvo Kryžių kalnas: "Dėkoju jums, lietuviai, už šią Kryžių kalną, už tą didelį liudijimą duotą Dievui ir žmonėms. Liudijimą duotą per Nukryžiuotojo ir Prisikėlusio Kristaus paslaptį. Liudijimą, duotą savo istorijai ir visoms Europos ir pasaulio tautoms". Kryžių kalną Šv. Tėvas ilgai nešios savo širdyje ir apie jį kalbės Romos maldininkams ir pasauliui.

Prabėgo metai laiko nuo Šv. Tėvo vizito į Lietuvą. Ši proga leidžia mums ne tik prisiminti brangias jo apsilankymo valandas, bet ir patikrinti, ar mūsų širdys buvo gerąja žeme, kuri priima Evangelijos grūdą ir duoda šimteriopą vaisių. Kad taip įvyktų, melskimės drauge su Šv. Tėvu, kaip jis meldėsi prie Šiluvos Marijos: "Geroji Motina, tu išklausai lietuvių prašymus ir surenki jų viltis. Duok jiems užsidegimo ir drąsos nugalėti materialinius ir moralinius sunkumus; padaryk vaisingus jų rankų ir protų darbus; apsaugok šeimų židinių džiaugsmą, visuomeninio gyvenimo vienybę, palaikyk ateities labui darbuotis pasiryžusią viltį".

Lietuvos Kardinolas,
Arkivyskupas ir Vyskupas

Visi Lietuvos vyskupai bei kardinolas Vincentas Sladkevičius, šventinant Popiežiaus kryžių Kryžių kalne, netoli Šiaulių, š.m. rugsėjo 18 d.
Viktora Kapočiaus nuotrauka

Lietuvos vyskupų ganytojinis laiškas Šv. Tėvo vizito metinių proga

Mylimi broliai ir seserys!

Švenčiame Šv. Tėvo Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje metines. Šį apsilankymą vertiname kaip Dievo dovaną Lietuvai, Bažnyčiai ir kiekvienam iš mūsų. Laiskas, kurį Šv. Tėvas pasirinko atvykti į Lietuvą, buvo ypatingas; kai kam atrodo, kad nelabai tinkamas, nes per daug buvo suirutęs, susipriešinimo ir pasimetimo. Šventam Tėvui atrodė kitaip: susirūpinęs savo kaimene vyriausias Bažnyčios Ganytojas atvyko tada, kai mes labiausiai buvome reikalingi jo pavyzdžio, maldos ir pamokančio žodžio.

Šventasis Tėvas buvo su mumis. Mes jį matėme, girdėjome ir lietuviškai, kaip jis šypsojosi, laimino, kalbėjo ir meldėsi. Mes buvome girdėję daug žodžių apie dvasingumą, o dabar pama-

tėme asmenybę, iš kurios širdies spinduliavo atlidumas, gerumas, dvasingumas ir kiekvieno žmogaus vertinimas. Tačiau nuostabu, kad su tokia didele jėga traukdamas žmones prie savęs, Šv. Tėvas mus patraukė ne tiek prie savęs, kiek prie numatomos tikrovės, kurią mes vadiname antgamtinio gyvenimu. Mes kelias dienas gyvenome tuo, ką jautė ir išgyveno Palestinos žmonės, kai tarp jų vaikščiojo ir mokė Jėzus Kristus.

Šventasis Tėvas meldėsi drauge su mumis. Suklūpęs prie Aušros Vartų Gailėstingumo Motinos, jis kalbėjo rožančių. Meldėsi už Lietuvą, draskomą neapykantos ir egoizmo, meldėsi už Bažnyčią, persekiojamą išsvargintą ir ieškančią kelio į žmonių širdis, meldėsi už mus ištroškusius laisvės, bet nemo-kančius atsakingai ją naudotis. Šv.

Tėvas atėjo pasimelsti prie žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kapų Antakalnyje "Ateinu, o Viešpatie, kaip ramybės ir vilties piligrimas, kad prie kapų paskutiniųjų Lietuvos kankinių, jų protėvių ir jų senų priešų, skelbčiau tikėjimą Tavimi ir mūsų prisikėlimu... Padaryk, Viešpatie, kad tie kryžiai, primenantys dar nesenus brutalius prievartos ir priešiško laiko, būtų tylūs, tačiau nuolatiniai gynėjai nuo naujų skaudžių išgyvenimų, kuriuos neša akla ideologijos jėga, tautinė puikybė bei sąmoningas žmogaus kilnumo nepaisymas".

Vingio parke, Santakoje ir Kryžių kalne mes turėjome galimybę drauge su Šv. Tėvu dalyvauti jo aukojamoje mišiose. Išgyvenome Kalvarijos aukos sudabartinimą ir mūsų visų vienybės pajutimą. Buvo kaip viena šeima, turinti tėvą ne

VISUOTINIS LIETUVOS CARITAS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS

Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto patalpose, liepos 23 - 24 dienomis vyko visuotinis Lietuvos Caritas Federacijos suvažiavimas, kuriame buvo išklaustas Federacijos generalinės sekretorės s. Albinos Pajarskaitės ataskaitinis pranešimas apie organizacijos veiklą 1991 - 1994 metais, pertvarkyta Caritas struktūra, pakoreguota darbo programa. Suvažiavime dalyvavo Federacijos prezidentas vysk. Sigitas Tamkevičius, išėjęs lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, Vilniaus vyskupas augziliaras Juozas Tunaitis, Vokietijos Oldenburgo srities Caritas organizacijos bei Maltos pagalbos tarnybos delegacija, daug kitų svečių iš užsienio. Renginys prasidėjo mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje. Per pamokslą vysk. Sigitas Tamkevičius pažymėjo, jog tikru Caritas darbuotoju laikytinas tas, kuris gyvena pagal programą nusakomą keturiais žodžiais - mylėti, dirbti, turėti viltį ir melstis.

Generalinės sekretorės ataskaitinis pranešimas

Lietuvos Caritas Federacijos generalinė sekretorė s. Albina Pajarskaitė, apžvelgdama pirmųjų trijų metų Federacijos darbą, pažymėjo, jog per tą laikotarpį organizacijai teko išgyventi nemažą išorinių ir vidinių išbandymų, nesupratimų ir net užsipykimų. Tačiau, pasak generalinės sekretorės, Dievas Caritas darbą laimines ir visi patirti išbandymai buvę palaimingi, nes skatinę organizacijos darbuotojų brandą. Toliau s. Albina Pajarskaitė apibūdino keturių Federacijos sekcijų veiklą.

Šeimos sekcija (referentė gydytoja Nijolė Liobikienė). Siekdamas įgyvendinti užsibrėžtus uždavinius - kovoti su abortais, supažindinti jaunas šeimas bei santuoką sudaryti ketinančias poras natūralaus šeimos planavimo metodu, teikti psichologinę ir kitokio pobūdžio pagalbą šeimoms, nepajėgiantiems savomis jėgomis išspręsti joms iškilusių problemų, šis Federacijos padalinys veikė dviem kryptimis: kūrė specialius šeimos prob-

lemų sprendimo židinius - šeimos centrus (šiuo metu veikia centrinis Šeimos centras Kaune ir 26 šeimos centrai vyskupijose) ir višomis išgalėmis stengėsi užmegzti ryšius su tarptautinėmis šeimos globos ir negimusios gyvybės gynimo katalikų organizacijomis bei atskirais specialistais. Šių pastangų vaisius - daugybė šeimos problemoms ir negimusios gyvybės apsaugai skirtų seminarų, kursų bei renginių. Seminaruose bei kursuose parengti žmonės supažindindavo su išgirstomis žiniomis kitus Lietuvos gyventojus (perskaityta apie 1000 paskaitų įvairiomis šeimoms temomis) organizuodavo šeimoms rekolekcijas, seminarus, savaitgalius, nuolatos veikiančius kursus santuoką ketinančioms sudaryti poroms ir pan. Generalinė sekretorė pabrėžė, kad Federacija, suprasdama esminį šeimos vaidmenį visuomenės gyvenime, kitais metais sieksianti dar intensyviau rūpintis šeimomis.

Auklėjimo sekcija (buvęs referentas Arvydas Žygas, pavaduotoja s. Daiva Kuzmickaitė). Ši struktūra daugiausiai dėmesio skyrė karitatyviniams vaikų, jaunimo ir suaugusių auklėjimui, veikdama per spaudą ar tam tikrus renginius, mokyklas, paskaitas ir remdama ateitininkų organizaciją. Sekcijos darbuotojai rengė vaikus pirmajai išpažinčiai ir pirmajai komunijai, įsteldę daugiau negu 100 bibliotekėlių parapijose. S. Albina Pajarskaitė pasiūlė auklėjimo sekciją pertvarkyti į Mokymo ir ugdymo tarnybą.

Tautos bendrijos atkūrimo sekcija (referentė s. Nijolė Sadūnaitė). Siekdamis iškelto tikslo - atkurti tautos ir jos sudėtinę dalį, parapijų, kaimo ir darbo kolektyva, bendruomeninį gyvenimą, puoselėti krikščioniškas tradicijas bei tautos savimone, sekcijos darbuotojai stengėsi stiprinti parapijiečių ryšį su savo klebonu, atstatinėjo kryžius, tvarkė apleistus kapus, rengė šventes, minėjimus. Vis dėlto, generalinės sekretorės tvirtinimu, visi šie darbai nedavė reikiamų rezultatų, siekiant atkurti parapijų bendruomenes, nes šis uždavinys prano-

kęs sekcijos jėgas. Generalinė sekretorė pasiūlė atsisakyti šio padalinio, o parapijų bendruomeninio gyvenimo stiprinimui įpareigoti visas būsimas Caritas tarnybas bei padalinius.

Vargo mažinimo sekcija (referentė Vitalija Mikličienė). Generalinės sekretorės teigimu, ši sekcija, atlikusi daugiausia konkrečių darbų. Įsteigta 12 parapinių senelių namų, kuriuose prižiūrima apie 180 vienišų senelių, veikia 6 vargšų ir 1 neturtingų studentų valgyklos, kuriose bent sriuba kasdien maitinasi apie 1000 varguolių, nemažai vaikų maistu aprūpinama mokyklose. Per 7 Caritas vaistines vaistų neatlyginamai išdalyta daugiau nei 200,000 ligonių. 1992 m. Kaune įsteigtas Caritas Diagnostinis centras per atskaitinį laikotarpį konsultavo bei gydė per 24,000 žmonių. Drauge su Kauno miesto savivaldybe 1993 m. įsteigė nepagydomų ligonių ligoninę. S. Albina Pajarskaitė taip pat pažymėjo, kad, siekiant parengti socialinio darbo specialistus ir finansininkus remiant Jungtinių Valstijų Vyskupų konferencijai, 1992 m. prie Vytauto Didžiojo universiteto buvo įsteigta Socialinės rūpybos profesinių studijų centras, kuriame iki šių metų studijavo 26 studentai, jau turintys aukštąjį išsilavinimą kitose srityse.

Paroma iš užsienio. Generalinės sekretorės teigimu, vystyti bei įgyvendinti įvairias Caritas programas ir projektus buvę galima ir dėl to, kad organizacija susilaukdavo didžiulės paramos iš kitų kraštų katalikų organizacijų, Federacijai itin rėmė Vokietijos Oldenburgo srities Caritas organizacija ir Maltos pagalbos tarnyba. Daug materialinės ir finansinės pagalbos gauta per Lietuvių katalikų religinę šalpą iš JAV, įvairių kitų Vokietijos sričių Caritas ir katalikų organizacijų, Olandijos Caritas bei Stichtinghet R/C. Maagdenhuis fondo, Kanados, Švedijos, Belgijos, Australijos, Lenkijos, Italijos ir kitų šalių organizacijų bei privačių asmenų.

Pertvarkyta Lietuvos Caritas Federacijos struktūra

Visuotinio Lietuvos Caritas Federacijos suvažiavimo dalyviai pertvarkė organizacijos struktūrą ir pataisė veiklos programą. Naujajame statute pažymima, jog "Lie-

Joje sakoma, kad Lietuvos krikščionių demokratų partija, prisimindama partizaninio judėjimo ištakas 1940 - 1941 m., pažymėdama, kad prieš 50 metų lietuvių tauta pakilo į visuotinę ginkluotą kovą prieš sovietinius okupantus, didžiai vertindama Lietuvos partizanų didvyriškumą 1944 - 1953 m. partizaniniame kare, pasisako už tai, kad vienoje Lietuvos sostinės Vilniaus centrinių aikščių būtų palaidotas Nežinomas Partizanas, o prie jo kapo pastatytas Lietuvos partizanų kovų ir jų gyvybės aukos paminklas kaip Tautos ir Valstybės ypatingos pagarbos ženklas.

Lietuvos derybų grupės su NVS šalimis vadovas ambasadorius Virgilijus Bulovas pripažino, kad Lietuvos geležinkelinių sutartis dėl įsijungimo į bendrą NVS vežimo geležinkeliais sistemą pažeidžia Konstitucinį aktą dėl nesijungimo į posovietines Rytų sąjungas. Jis spaudos konferencijoje sakė galįs pateikti daug įvairių dokumentų, kaip ši sutartis atsirado, tačiau konkrečių kaltininkų, įstūmusių Lietuvą į jo vertinimu, "šitą balą", nenurodė. Jis paminėjo, kad sutartis pasirašyta dar 1992 m. vasario 25 d.

Lietuvos nepaprastasis ir igaliotasis ambasadorius Suomijoje Petras Auštrevičius įteikė skiriamuosius raštus Suomijos prezidentui Martui Ahtisariui.

Šių metų rudenį grybautojos Dzūkijos miškuose, pardavusios per dieną surinktus grybus, uždirba iki 100 litų. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

tuvos Caritas Federacija yra Katalikų Bažnyčios dvasininkų ir pasauliečių pastovus susivienijimas religiniam - doriniam visuomenės ugdymui, sprendžiant šeimos, socialines problemas, tarnaujant ligoniams bei vystant karitatyvine veikla". Lietuvos caritas integruotas į Lietuvos Katalikų Bažnyčios struktūrą. Bendrasis organizacijos tikslas esąs "tiesa ir meile kurti tikrųjų vertybių siekiančią visuomenę", o specialūs - "atgaivinti tikrus žmonių santykius, siekiant tikrosios žmogaus laimės ir ugdant visų žmonių solidarumą, gailestingumą nelaimingųjų bei klystančiųjų atžvilgiu".

Pagal uždavinius Lietuvos Caritas suskirstytas į penkias tarnybas, turinčias savus padalinius bei įstaigas: mokymo ir ugdymo šeimos, socialinio darbo, ligonių ir ekonomikos tarnybas. Struktūros požiūriu Federaciją sudarys Lietuvos Caritas Centras ir vyskupijų Caritas organizacijos, savo ruožtu toliau suskirstytos į dekanatų ir parapijų Caritas padalinius. Caritas Centrai vadovauja Lietuvos Vyskupų konferencijos skiriamas prezidentas, atsakingas už organizacijos veiklą Bažnyčios vyresnybė. Caritas darbai rūpinasi ir juos koordinuotu Centro valdyba, kurią sudarys trijų metų laikotarpiumi visuotinio suvažiavimo renkamas generalinis direktorius ir Centro tarybos renkami tarnybų vadovai, Centro taryba, sudaryta iš Caritas prezidento, Centro valdybos narių, vyskupijų Caritas direktorių ir vyskupijų Caritas vedėjų ir kas 3 metai šaukiamas Lietuvos Caritas kongresas. Caritas Centras atsakingas už visą Lietuvą apimančius projektus.

Vyskupijos Caritas organizacijai, kurią sudarys vyskupijos parapijų bei jos ribose veikiančių draugijų, kongregacijų, įstaigų bei organizacijų Caritas grupės, vadovaus vietos vyskupas per savo igaliotą asmenį - vyskupijos Caritas direktorių, atsakingą už vyskupijos Caritas veiklą savo vyskupui. Jo veiklą sustabdyti galės tikrai vyskupijos ordinaras. Vyskupijos Caritas einauosius reikalus tvarkys valdyba, kurią sudarys 3 metams konferencijos renkamas vedėjas, vyskupijos Caritas tarnybų vadovai ir ekonomas. Vyskupijos Caritas darbų vystymu ir tobulinimu rūpinsis vyskupijos Caritas taryba, kurios nariai bus: direktorius, valdybos nariai, vyskupijos dekanai ir dekanatų Caritas vedėjai, ir konferencija, kurią sudarys vyskupijos Caritas taryba, darbo grupių vedėjai, vyskupijos Caritas istaigų vadovai, parapijų Caritas direktoriai ir vedėjai ir pan.

Patvirtinęs naują Federacijos statutą, pakoregavęs veiklos programą bei vienįgai išrinkęs generalinį direktorių, kuriuo tapo s. Albina Pajarskaitė, suvažiavimas baigė darbą.

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė, teikia paslaugas IMIGRACIJOS bei ŠEIMOS teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114. Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoji vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniams pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmdieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

LIETUVOJE

-- Siūloma parduoti žemę užsieniečiams. Vyriausybė pateikė Seimui įstatymo projektą dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 s. aipsnio pakeitimo. Straipsnio antrąją dalį siūloma išdėstyti taip: "Žemės sklypai nuosavybės teise įstatymu numatyta tvarka ir sąlygomis gali priklausyti Lietuvos Respublikos juridiniams asmenims, užsienio valstybių piliečiams, taip pat užsienio valstybei - jos diplomatinėms ir konsu-

linėms įstaigoms įkurti". Šis pakeitimas sudarytu galimybe sugrąžinti arba pirkti būtiną veikalą žemės plotą religinėms bendruomenėms, visuomeninėms organizacijoms, bendroms su užsienio kapitalu įmonėms, statybinėms firmoms. Panašūs principai būtų taikomi užsienio valstybių piliečiams, pageidaujantiems Lietuvoje turėti nekilnojamoji turtą.

-- Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdyba paskelbė rezoliuciją "Dėl partizanų kovų ir jų gyvybės aukos įamžinimo".

Vilniaus šukšlyne. Vaikai ieško daiktų įvairių firmų išmestose šukšlėse. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODU SALE -

✠
KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- ✦ LĒKTUVAI
- ✦ LAIVAI (CRUISES)
- ✦ TRAUKINIAI (AMTRAK)
- ✦ AUTOBUSAI
- ✦ NUOMOJAMOS MAŠINOS
- ✦ VIEŠBUČIAI
- ✦ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Kas jų atsiprašys?

Rugsėjo 23 d. Lietuvoje buvo paminėta Žydų genocido diena. Tą dieną Lietuvos premjeras A. Šleževičius padarė pareiškimą, kuriame sakoma: "...tai, kad ne vienas šimtas lietuvių tiesiogiai dalyvavo žydų tautos genocide, reikalauja mūsų ištarti atgailos žodžius už nekaltų mūsų bendrapiliečių kančias, vežimą į koncentracijos stovyklas, žudymą". A. Šleževičius paminėjo ir skaičių - 200,000 žydų tautybės žmonių antrojo pasaulio karo metais buvo išžudyta Lietuvoje.

Kaip pranešė Lietuvos Ambasados Washingtono spaudos skyrius, "Amb. Eidintas pakvietė visus, lietuvius ir žydus kitais metais susirinkti Lietuvos ambasadoje birželio 14 d. ir pagerbti sovietinio genocido aukas - šimtus tūkstančius lietuvių (Red. pabraukta), nužudytų Lietuvoje ir deportuotų į alkanas Sibiro platybes didelėms kančioms ir beprasmiškai mirčiai".

Istorinė tiesa negali būti vienpusė. Sibiro platybėse žuvo ir tūkstančiai Lietuvos žydų bei Lietuvos rusų, ne vien lietuvių. Štai kelios šeimų istorijos cituojamos iš "Lietuvos gyventojų genocido" I-ojo tomo: "Goldsmilas Nisonas, Chaimo, 29 m., Jonava, repr. 1941 - lageris, Rešiotai, Kanso r. (Krasnojarsko kr.) ten žuvo 1942. VRM KIT žmona Goldsmilienė Perevoznik Basia, Gelelio, 22 m., Jonava; repr. 1941 - tremtis Altajaus kr; repr. 1942 - tremtis, Oliokmisko r. (Jakutija), paleista 1956. VRM KIT; Goldberg Jankelis, Iciko, 64 m. Kaunas, repr. 1941 - tremtis (Altajaus kr.); repr. 1942 - tremtis (Jakutija), ten žuvo. VRM". Lietuvos žydų, rusų, lietuvių pavardės seka viena kita - tremtis, lageris, žuvo, nužudytas. Šiame tome išvardinti tik ištremtieji 1939-1941 m. Tačiau juk tuo trėmimai nesibaigė. Sovietai 1934 m. Chabarovsko krašte prie Amūro upės įkūrė specialią Žydų Autonominę Sritį, skirtą žydų kolonizacijai.

Lietuvoje iki šiol nenuteistas nė vienas budelis, organizavęs vežimus į Sibirą. Teisingumas privalo būti vienodas - ne tik lietuvių, bet ir Lietuvos žydų, rusų, baltarusių, karaimų atminimas šaukiasi teisingumo. Lietuvos vyriausybė sako, kad ji prisiima atsakomybę už žydų žudynių dalyvių persekiojimą, vykdys šį darbą nuosekliai ir viešai. Taip pat viešai ji turėtų persekioti ir 40-ųjų metų vežimų į Sibirą organizatorius, kurių dalis gyvi ir puikiai gyvuoja Lietuvoje. Jų gerovei kažkodėl tai niekas negresia, nors jų rankos tiesiogiai prisidėjusios prie tūkstančių žydų, lietuvių, rusų, sušalusių, suluošintų Sibire. Kuri tauta turi atsiprašyti šių aukų? Lietuvos prezidentas, viešėdamas New York, siūlė suguldyti sušaudytus lietuvius ir šaudžiusius į vieną didelį kapą ir susitaikyti... Jis kalbėjo lietuviams. Kitokio pobūdžio kalba, skirtą žydams, pasakė Lietuvos premjeras rugsėjo 23-iają. Ne jau Lietuvos valdžia teisingumą dalins pagal tautinę priklausomybę? Kitų metų birželio 14-ąją žydai, atėję į Lietuvos ambasadą Washingtono, pagerbs ne tik lietuvių, bet ir žydų, žuvusių Sibire atminimą. O Lietuvos vyriausybė turėtų pradėti ieškoti ir teisti NKVDistų budelius, kokios jie tautybės bebūtų, už genocidą prieš Lietuvos gyventojus - lietuvius, žydus, rusus.

Rugsėjo 23-ąją buvo sunaikintas Vilniaus getas. Okupantai dar sykį aplaistė Lietuvos žemę jos vaikų krauju. Kiti Lietuvos vaikai tuo metu šalo ir mirė iš bado Sibire. Nėra šiandien Sibire jų kapų, nėra jiems paminklų, ant kurių padėtume gėlių. Nei vienas genocidas prieš tautą negali būti užmirštas: nei nacių, nei sovietinis.

LB ISTORINĖS DIENOS WASHINGTONE

Kęstutis K. Miklas

(Tąsa iš praėjusio numerio)

XIV Taryba renkasi pirmą sesijon

Rugsėjo 17 ir 18 dienos buvo skirtos JAV LB XIV Tarybos pirmajai sesijai. Ji įvyko Sheraton National viešbutyje, Washingtono užmiestyje, Arlingtone, kuris jau yra Virginijos valstijos ribose.

Pagal nuostatus, šioje sesijoje turėjo būti 70 narių, t. y. 60 narių, išrinktų šį pavasarį, ir 10 apygardų pirmininkų. Kadangi vienas rinktas tarybos narys užėmė ir apygardos pirmininko postą, šiuo atveju kaip tik šių eilučių autorius, tad skaičius buvo sumažintas iki 69.

Šioje sesijoje oficialiai dalyvavo 62 nariai, iš kurių pusė, naujai išrinktų ir pirmą kartą dalyvaujančių tarybos veikloje.

New Yorko apygardai atstovavo visi penki nariai - Kęstutis Bileris, Ramutė Česnavičienė, Daiva Kezientė, dr. Rimas Vaičiūnas ir Kęstutis Miklas. Taip pat dalyvavo ir Laima Šileikytė - Hood, kaip Kultūros Tarybos pirmininkė, su šia sesija baigianti savo kadenciją.

Pirmosios sesijos atidarymas

Ją atidarė XIII Tarybos prezidento pirmininkas Vytautas Kamantas. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokacijos malda perskaitė pats pirmininkas. Po to atsistojimu buvo pagerbti per pastaruosius metus mirusieji bendruomenės nariai. Kadangi LB Washingtono apylinkės pirmininkė Nerija Kasparienė negalėjo atvykti, jos vardu sveikinimo žodį

perskaitė Tarybos narys Linas Kučas. Toliau pirmininkas pristatė šioje sesijoje dalyvaujančius svečius - Lietuvos ambasadorių JAV dr. Alfonsą Eidintą, Lietuvos seimo narį ir LDDP centro komiteto vicepirmininką Gediminą Kirkilą, seimo narį ir Tėvynės Sąjungos (konservatorių partijos) valdybos pirmininką Gediminą Vagnorių, Lietuvos Garbės generalinį konsulą Chicagoje Vaclovą Kleizą, PLB valdybos pirm. Bronių Nainį, PLB atstovą Lietuvoje Juozą Gailą, Kanados LB Krašto valdybos pirm. Algirdą Vaičiūną, Lietuvos ambasados pirmąjį sekretorių Žalį, JAV LB Krašto valdybą, garbės teismą, kontrolės komisiją ir jaunimo sąjungos vadovus. Po to buvo pristatyti visi tarybos nariai, dalyvaujantys šioje sesijoje. Tada sveikino ambasadorius dr. Eidintas ir perdavė Lietuvos prezidento ir vyriausybės sveikinimus.

Sudarius nominacijų ir balsų skaičiavimo komisiją, į kurią įėjo dr. Petras Kisieliūnas, Česlovas Mickūnas ir Juozas Polikaitis, vyko darbotvarkės priėmimas. Ji buvo priimta, kaip buvo pateikta iš anksto.

Protokolas XIII Tarybos paskutiniosios sesijos, kuri įvyko 1993 m. spalio 9 - 10 dienomis Chicagoje, paruoštas prezidento sekretorės Gražinos Kamantienės, nebuvo skaitytas, nes nariai jau buvo gavę iš anksto. Jis buvo priimtas tik vienam balsui pasisakius prieš.

Naujo prezidento rinkimai

Po XIII prezidento pirmininko

Naujojo JAV Ambasadoriaus Lietuvai James Swihart, Jr., ir jo žmonos pagerbimas JAV LB XIV Tarybos pirmosios sesijos banketo metu. Kęstutis Miklo nuotrauka

trumpo apyskaitinio pranešimo buvo paskelbti naujosios Tarybos prezidento rinkimai. Nominacijų komisija paskelbė, kad yra gauti du sąrašai. Vienas sąrašas iš Los Angeles apylinkėje gyvenančių, susidedantis iš dr. Zigmo Brinkio, Violetos Gedgaudienės, Angelės Nelsienės, Antano Polikaitio ir Vytauto Vidugirio. Antras - koalicinis iš Amerikos rytų pakraščio: Gintaras Čepas (Boston), dr. Ramūnas Kondrotas (Washington), Kęstutis Miklas (New York), dr. Sigita Ramanauskienė (Daytona, Florida) ir dr. Rimas Vaičiūnas (New York).

Pravedus slaptą balsavimą, lai-

mėjo Los Angeles sąrašas 32 balsais prieš 29. Naujai išrinktasis prezidentas pirmininku išsirinko dr. Zigmą Brinkį, o Antaną Polikaitį - sekretoriumi, Angelę Nelsienę - vykd. vicepirmininke, Violetą Gedgaudienę ir Vytautą Vidugirį - vicepirmininkais.

Garbės teismo ir Kontrolės komisijos pranešimai

Garbės teismo pranešimą padarė pirm. dr. Antanas Razma. Jis pareiškė, kad nebuvo jokių bylų pristatytą svarstymui.

Kontrolės komisijos pirm. Linas Kučas pranešė, kad buvo patikrintos visos apyskaitos, taip pat knygyvedyba bei dokumentacija, ir jokių prasižengimų nerasta. Kadangi kai kurių Krašto valdybos institucijų apyvarta jau siekia šimtą tūkstančių dolerių ir daugiau, komisija siūlo, kad tokių institucijų finansinės apyvartos patikrinimui būtų naudojami profesionalai.

Krašto valdybos pranešimai

Krašto valdybos ir jos institucijų veiklos pranešimai buvo išsiuntinti visiems tarybos nariams iš anksto. Todėl niekas jų sesijos metu neskaitė. Pranešėjams buvo leista tik papildyti savo pareiškimus.

Pirmuoju kalbėjo Krašto valdybos pirm. Vytas Maciūnas. Jis kiek plačiau palietė susitarimą su

(nukelta į 4 psl.)

LB XIII Tarybos prezidento pirm. Vytautas Kamantas perduoda savo pareigas naujai išrinktam prezidento pirmininkui dr. Zigmui Brinkui. Sėdi naujieji prezidento nariai - iš k.: sekretorius Antanas Polikaitis, vicepirm. Vytautas Vidugiris, vykd. vicepirm. Angelė Nelsienė ir vicepirm. Violeta Gedgaudienė. Kęstutis Miklo nuotrauka

šinėjome per Feldpost'ą). Jis dabar gyvena Sunny Hills, FL. Juozas, tik per plauką su Algirdu pas mane nepabėgęs, Lietuvoje išgyveno kalėjimus, pažeminimą. Mirė Klaipėdoje 1990 metais..

Ir dar nuosprendį trauktis slopino geraširdė Vandutė. Ne tiek simpatija, kiek draugė. Ji Kaune gyvena pas dimisijos pulkininką (nepamenu pavardės). O pulkininkas ne tik pats nesirošė Vokietijon, bet ir mus, tris vyrus, atkalbinėjo net liepos 17 vidudienį. Sakė, kad karas bolševikus bus pakeitęs, nebebūsią tokie žiaurūs, kaip prieš trejus metus. Norėčiau žinoti, kur pulkininkas savo amžėlį baigė: Kaune, ar Krasnojarske?.. Nežinau nė Vandutės likimo. Net pamiršau jos pavardę. Kaip toj dainoj: "Dein Name? Das hab ich vergessen, / Deine Küsse vergesse ich nie..."

Nuo Virbalio iki Mittelwaldės

Liepos 16, po pasimatymo su pulkininku, dienoraštini įrašiu, kad 15-tą valandą su Vanda susitiksiame prie Kapitolio (prie kino, kaipgi!). Bet liepos 17 įrašė kino nebeminiu. Tad taip istorija ir nesužinos ar mačiau dar vieną filmą, jei mačiau, tai kokį, vienai dienai belikus Kaune vegetuoti. Tą paskutinę dieną, liepos 17, vis neapsisprendžiamas, vyksti ar likti, per patį vidudienį nuėjau į geležinkelių stotį. Apstulbau! Stotis evakuojasi. Krauna į vagonus išvežimui net Raudonojo kryžiaus sriubai virti katilus, visus puodus ir indus. Man bešniukštinėjant, išriedėjo ilgas traukinys. Nervingi keleiviai, civiliai ir kariai, sausakimšai pripildę visus prekinčius vagonus. Kada čia pasirodys kitas vagonų ešalonas? Ar išvis bepasirodys? Juk dėl savo kaltės neišvykau liepos 13.

Gatvėse didžiausius kariuomenės judėjimas: "Tankai ir autovežimiai eina ir eina be perstojo. Bet į kur? Vieni suka link tunelio, kiti nuo tunelio į Šančius. Vėl didžiausios kolonos iš vidurmiščio į Šančius."

"Gandonešiai pasakoja baisiausių dalykų: girdi, Jonava užimta bolševikų, Pravieniškės - bolševikų, Alytus - bolševikų. Kulautuvoj žemė drebandi nuo šūvių. Nuo Vilniaus iki Palemono vokiečiai viską išsprogdinę geležinkeliuose: vandentiekius, bėgius..."

Liepos 17, kažkada tarp 16 ir 17 val., iš Kauno išvykau. Ne į Kretingą, bet į Virbalį. Judėjimas Rytprūsių pasieny nebuvo toks chaotiškas, kaip gandai Kaune skelbė. Bent liepos 17 vakare ir visą liepos 18, didelės civilių kamšties nebuvo. Dauguma jau ar į Vokietiją pasprukę ar sugaudyti apkamsams kasti bent prieš savaite. Virbalyje, paklausęs kitų patarimo, užsirašiau dirbti (geležinkeliuos, aišku) Breslau mieste. Įvairių

profesijų bėgliai mus, geležinkelininkus, prašinėjo su jais "susigiminiuoti". Dėl vokiečių naivumo, kaip 1941-ųjų repatriacijos metu, taip ir čia, galėjai prisirašyti "dėdes", "pusbrolius", "tetas" ir "pusseseres", kad jie ir jų šeimos galėtų su tavim sieną pereiti. Pusbroliu, ar seserėnu, nebepamenu kuo, buvau pažadėjęs tapti prof. Ignui Malėnui, (Malinauskui), bet vėliau jis apsisprendė "susigiminiuoti" su mano draugu Jonu Griškevičium (irgi iš geležinkelių valdybos). Aš pažadėjau "pusbrolystę" kpt. Vladui Kukučioniui, bet nežinau, ar jis pasinaudojo. Vis dėlto, kai susitikome Detroite po eilės metų, už tomet suteiktą moralinę paramą jis man padėjo.

Virbalyje "vykti, ar likti" kančios nepasibaigė. Per stotį nuo Eitkūnų plūdo ir plūdo kariški traukiniai į Lietuvą. Pakrauti tankais, karo medžiaga, visokiais ginklais ir žvaliais kariais. Kareiviai vežėsi savo gaudus. Esa, vokiečių desantai atsiėmė Minską ir su lietuvių batalionais (sic!) žygiuoja į Vilnių. Kareiviai neslėpė nė to, kad karas greit baigsis, bet kartu ir tvirtino, kad bolševikai būsią sumušti. Nei mes klausinėjom, nei jie pasakojo apie Vakarų frontą, lyg jo nebūtų.

Nuo tokių gražių gandų svaigo galva. Ko gi aš vykstu į tą Breslau? Kodėl ne į Vilkaviškį, iš ten į Šiaulius, į Žemaitiją? Žemaitijos juk jokios priešo jėgos neužims! Iš kartu tuo tikėjo ir Jonas Griškevičius. Rimtai tarėmės mestis į Žemaitiją abu. Bet "susigiminiavęs" su Malėnų šeima, jis kapituliavo. Beveik susitarėm grįžti su kitu Valdybos kolega (jo nė vardo, nė pavardės nebeprisimenu). Tai buvo liepos 18 vakare, kai jau sėdėjome traukiny, neperkimštame keleiviais III klasės vagonė. Pasižadėjome: jeigu iki kito ryto aušros neišvyksime, vagoną paliekam, ir, net negalvodami, kokiom priemonėm, kokiais keliais trauksime į pasirinktąją Meką - Šiaulius.

Traukinys į Eitkūnus išriedėjo trečiadienį, liepos 19, deja, išaušus apie 4 - 5 val. Kad į dienoraštį neužrašiau minučių, veikiausiai buvau labai apsnūdęs.

Tartm mus bandydamos, traukinys ir Eitkūnuose stovėjo visą kiauą dieną iki vėlyvo vakaro. Ak, ir vėl daugeliu kalbėjome apie grįžimą, dabar jau su didesne rizika, per sieną. Bet apie tai dienorašty skaičius, visada karčiai šypsais: juk tai būta tik vaikiško savęs ramino, vienas kito drąsinimo, vienas kitam orumo pakylėjime.

Liepos 20 įrašė aprašinėju Allensteina, o liepos 21 Tornau. Didesnių miestų stotys, kur po kelias valandas stovėjome.

(Bus daugiau)

Lietuvos dienoraštis 1944 - 1994

Alfonsas Nakas

4

Alfonsas Nakas, Geležinkelių v-bos tarnautojas 1944 m. balandžio mėnesį.

Liepos 16 įrašė žaviuosį sovietų lakūnu, vidudienį užskridusiu ant Kauno aerouosto, jo apšaudyti, ir susikovusiu su vokiečių naikintuvais. Kovos rezultatų per viešbutėlio langą nemačiau. Ak, ir pažymiu, kad "užvakar", t. y. liepos 14, "Glorijoje" mačiau įdomų filmą, pavadintą "Rojaus gastrolės". Vaidino Matterstock ir Hilde Krahl, kuria ypač žaviuosiu. Liepos 17 įrašė jau visiškai esu pasirošęs į Vokietiją. Stabdžiais dar lieka brolis Algirdas ir Juozas (Dūdonis), į Kauną evakuoti Vilniaus ugniagesiai, niekaip ne nusprendžią, ką daryti: su manim į Vokietiją, ar su ugniagesių komanda - į Žemaitiją. Likimas panorėjo, ir jie liko su ugniagesiais. Atsidūrė į amžiną garbę vokiečiams pelniusį, Liepojos prietiltį, bolševikų nepaimtą iki karo pabaigos. Valerijono Šimkaus vadovaujama, Vilniaus ugniagesiai Liepojos gaisrus irgi gesino iki 1946-ųjų pavasario. Brolių Vokietiją išsiviliojau 1944 lapkričio mėnesį (susira-

Aplink pasaulį

□ Rusijos respublikoje Čėčėnijoje, 1991 m. paskelbusioje savo nepriklausomybę, jau kuris laikas vyksta kariniai susirėmimai. Rugsėjo 28 d. rusų karinis malūnsparnis MI-24 buvo numuštas virš Čėčėnijos teritorijos. Vienas pilotas žuvo, antras - sužeistas. Maskva, kuri nepripažįsta Čėčėnijos nepriklausomybės, bando padėti dabartinio Čėčėnijos prezidento Dzhokhar Dudajev oponentams nuversti jį nuo valdžios.

□ Rusijos laikraštis "Izvestija" paskelbė gandus kad greitai laiku Rusijos prezidentas Boris Jelcin ruošiasi atleisti tris savo padėjėjus, vienas iš kurių yra 54-erių metų buvęs žurnalistas Viačeslav Kostikov. Rašoma, kad jis paskutinę minutę pakeitė Rusijos prezidento kalbos, kuri turėjo būti pasakyta Jungtinėse Tautose, teksta. Spėjama, kad antireformų šalininkai, kuriems vadovauja vienas iš Jelcin padėjėjų Viktor Iljušin, nori sugrąžinti buvusias vietas prie Rusijos prezidento. Laikraštis straips-

JAV Lietuvių Bendruomenės XIV Taryba susirinkusi posėdžiams rugsėjo 17-18 d.d. Sheraton viešbutyje, Washingtone. Kėstučio Miklo nuotrauka

nio pabaigoje iškelia klausimą: "Bet yra dilema už visų šių žaidimų: kokiomis jėgomis Jelcin gali pasitikėti per 1996 m. rinkimų kampaniją?"

□ Serbų nacionalistų lyderis Vojislav Seselj laikomas karo nusikaltėliu už jo vadovaujamų sukurtų grupuočių veiksmus Kroatijoje ir Bosnijoje, buvo suimtas rugsėjo 29 d., pranešė jo partija. Serbų valdžia išvakarėse buvo panaikinusi parlamentinį imunitetą šiam Serbijos Radikalų partijos lyderiui. Kas gresia šiam kariniam nusikaltėliui? Didžiausia bausmė - aštuoni mėnesiai kalėjimo. Seselj kalbėjo nepriklausomai televizijai Studio B, kad Serbų valdžia ne-

turėjo teisės panaikinti jo parlamentinio imuniteto.

□ Rusijos Ekonomikos ministerijos ekspertai apskaičiavo, kad 1990 m. už vidutinį mėnesinį darbo užmokestį buvo galima nusipirkti 16 litrų degtinės, kai tuo tarpu dabar galima nusipirkti 42 litrus degtinės. Dėl to alkoholio suvartojimas Rusijoje padidėjo 20%. Tuo tarpu prancūzai daugiausia išgeria pasaulyje mineralinio vandens, pranešė Londono tyrimo institutas. Per metus kiekvienam prancūzui vidutiniškai tenka 100 litrų mineralinio vandens. Kiekvienas amerikietis per metus vidutiniškai išgeria 33 litrus mineralinio vandens.

□ Šalyje nepatenkinami net minimalūs gyventojų poreikiai būtiniausiems maisto produktams, pareiškė Gruzijos vicepremjeras Temuris Basilija. Smarkiai mažėja gamyba, kai tuo tarpu per šešis šių metų mėnesius kainos išaugo 13 kartų.

LB ISTORINĖS DIENOS WASHINGTONE

(atkelta iš 3 psl.)

Lietuvos Seimo atstovais dėl isteigimo nuolatinės Amerikos lietuvių ir Lietuvos Seimo komisijos. Siūlė, kad Taryba patvirtintų šitokios komisijos steigimą. Po ilgų diskusijų šis reikalas buvo perduotas į Krašto valdybos Visuomeninių reikalų taryba, kuri vieno mėnesio bėgyje turi paruošti tos komisijos sąlygas ir veiklos taisykles patvirtinimui.

Krašto valdybos Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys palietė kai kurių tarybos narių daromus siūlymus, kaip jo vadovaujama taryba būtų atskirai inkorporuota ir finansiškai operuotą atskirai nuo pačios Krašto valdybos. Jis argumentavo, kad toks inkorporavimas labai pakenktų tolimesniam jo tarybos veiklos finansavimui bei egzistencijai. Buvo pasisakymų - už ir prieš.

Nutarta palikti tolimesnį Visuomeninės reikalų tarybos statusą taip kaip buvo.

Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė savo pranešimą papildė, pabrėždama, kad šios Tarybos veikla tiek išsiplėtė, kad dabar reikia rūpintis visais lietuviais nuo jų užgimimo iki mirties. Tarybos darbai apima ne tik pagalbą lietuviams Amerikoje, bet ir Lietuvoje, ypač organizuojant tiesioginę pagalbą Lietuvos vaikams. Tai ryškiai matėsi iš vaizdajuostės, kurią parodė "Lietuvos Vaikų Vilties" komiteto reikalų vedėja Jūratė Budrienė.

Vicepirmininkas mokslo reikalams dr. Vitolis Vengris kėlė archyvų išsaugojimo reikalą. Taip pat, kad įvairių simpoziumų organizatoriai daugiau rūpintųsi tų simpoziumų kokybe, kviesdami pre-

legentais tik kvalifikuotus asmenis. Dr. Vengris pasigedo ir geresnio bendradarbiavimo tarp Lietuvių Fondo ir Krašto valdybos LF pelno paskirstymo procese. Čia šių eilučių autorius pasiūlė ir Taryba tam pritarė, kad Krašto valdyba skirtų tris asmenis į pelno paskirstymo komisiją ne vienkartiniam skirstymui, bet trijų metų terminui.

Organizacinių Reikalų tarybos pirmininkas Gintaras Čepas kėlė JAV LB apygardų ribų pertvarkymą. Pavyzdžiui, pagal sąrašus New Jersey apygardoje yra keturios apylinkės, bet per rinkimus ir veikloje egzistuoja tik viena. Buvo pasiūlyta New Jersey ir Pietryčių apygardas sujungti į vieną apygardą su dviem rinkimų rajonais - New Jersey ir Pietryčių. Šį pasiūlymą vėliau tarybą patvirtino.

Krašto valdybos sekretorius Balys Raugas siūlė, kad yra atėjęs laikas išleisti JAV LB istoriją, bet atgarsio šioje sesijoje nesusilaukė.

(Bus daugiau)

GARBĖS SIMFONIJA

Dalia Bulvičiūtė

Daugelis mūsų žinom garsų dirigentą italą Toscanini. Neklystume vadindami jį genijum. Ilgiausias, dažnai trunkančias vieną ar dvi valandas simfonijas jis diriguodavo atmintinai. Pažino kiekvieno instrumento garsą, ir jo itališkas temperamentas sprogdavo, jei tas garsas nebūdavo toks, kokio jis reikalavo. Kartą, repetuojant Mahlerio ypatingai komplikuoatą simfoniją, jam pasiskundė muzikas, kuris grojo čele, kad jo instrumentas sugedęs - boso rakte neveikia gaida "re". "Nesirūpink", atsakė jam ramiai maestro, "tavo instrumentas boso rakte šioj simfonijoj "re" gaida nesinaudoja".

Nors dažnai girdim posakį, kad "giedojimas yra dviguba malda", bet taip pat neturim užmiršti ir instrumentalinės muzikos. Kas gali paneigti, kad Bacho ar Haendelio kūriniai nėra dviguba malda? Vargonai yra lygus partneris geriausiam chorui. Dievo mums duotas intelektas sukūrė šį instrumentą didesnei Sutvėrėjo garbei.

Todėl mums, kaip šv. Pranciškaus gerbėjams, muzikos mylėtojams, yra įdomu, kodėl šventasis savo Taikos maldoje prašo, kad Viešpats jį padarytų instrumentu. Ir kokią funkciją Sutvėrėjo planuose turėjo šis instrumentas? Kur buvo abejonė - jis teikė tikėjimą, kur tamsa - šviesa, į beviltiškumą atnešė pasitikėjimą.

Simfoninio orkestro pati svarbiausia dalis yra stygos, o stygų sekcijos svarbiausias instrumentas - smuikas. Jei orkestras yra pirmas, smuikas yra pirmos rūšies. Bet smuikas yra nebylys, kol jo nepalietčia smuikininko ranka. Melodija šiam instrumentui lieka tik galimybė. Juk smuikas yra tik daiktas ir kiekvieno daikto prigimtis yra pasyvi, nors jis ir gali skambėti gražiausiomis melodijomis. Smuikas "leidžiasi" būti naudojamas tik to, kuris gali tai įvykdyti.

Šv. Pranciškus savo maldoje troško būti tokiu instrumentu. Norėjo būti naudojamas To, kuris jį sutvėrė ir žinojo, kaip iš Pranciškaus išgauti gražiausią melodiją, paliečiant, kaip smuiko stygą, šventąjo širdį. Tas, kuris išgavo iš šv. Pranciškaus taikos, vilties, tikėjimo, šviesos ir džiaugsmo harmoniją, yra Tas Pats, Kurio galia taip pat veikia mummy ir Kurio gėris mums yra neišmatuojamas. Jis žino mūsų galimybes, kaip Toscanini savo orkestre žinojo kiekvieno instrumento galimybes. Kaip tas orkestro smuikas, mes turim pa-

sidaryti pasyvūs, leisdami Jo malonėms išgauti iš mūsų gražiausius tonus. Šį pasyvumą šv. Pranciškus turėjo pilnai įgyvendinti kurdamas savo Taikos Maldą.

Bet mes negalim būti tik pasyvūs. Mes nesame daiktai. Turime sielą, tad Dievas daugiau ir reikalauja iš mūsų. Ir šv. Pranciškus tai gerai suprato. Būti imliu nebuvo jo pagrindinis tikslas. Šventasis nesėdėjo sudėjęs rankas, leisdamas Dievo malonėm kristi tiesiai ant galvos. Kiekvienas suderintas instrumentas, norėdamas likti suderintu, turi būti veiklus. Nesuderinti instrumentai būtų nedaugiau kaip šv. Pauliaus "žvangantys cimbolai". Kaip geriausias smuikas, kurį pagamino Stradivarius, mes nešiojam krikščionio ženklą. Kaip arfos ar fleitos tembras išsiskiria iš visų ypatingas. Turim turėti pasyvų priėmimą Kūrėjo malonėm, kurios švelniai suderins mūsų stygas, dangiškajai simfonijai, kokios net Beethovenas, simfonijos "princas", ar Haydnas simfonijos "tėvas", niekada negalėtų sukurti.

Tad šv. Pranciškaus malda ir sukasi aplink žodį "instrumentas". Jis yra šios maldos ašis. Ji tik tada galėjo būti sukurta, kada šventasis savo asmenyje jautė veikimo ir mąstymo sintezę. Pranciškus savyje turėjo specialų įsikūnijantį dvasiškumą, leidusį jam matyti žmoniją kaip didelį simfoninį orkestrą, garbinantį savo Maestro, kuris mažiausiu rankos pajudiniu drebinu visą tvarinį kosmiškais garsais. Kiekvienas krislas, kiekviena dalytelė, yra svarbūs šiame kūrinij. Dirigentas žino kiekvieno instrumento rolę, žino kokios gaidos reikalingos, kokios ne, šioje simfonijoje. Pagal šv. Pranciškų, mes visi esame apdovanojami ypatingu tembru, tono spalva, be kurios simfonijai ko nors trūktų. Ji, kaip Schuberto, būtų "neužbaigta".

Tad mūsų pirmą pareigą yra pažinti savąjį tono spalvą, o po to ją harmonizuoti su visom kitom, klausantis kitų ypatingų spalvų. Klausymas yra pasyvus elementas, harmonizavimas - aktyvus. Abu yra svarbūs vaisingam bendradarbiavimui. Ir šis bendradarbiavimas yra širdis pranciškietiško dvasiškumo.

Tada ir mes galėsime skirti, kaip skyrė garsus kompozitorius Anton Bruckner, savo "9 simfoniją" mielažam Kūrėjui, jei Jis teiktųsi ją priimti.

Į Laisvę Fondo lietuviškai kultūrai ugdyti studijų savaitės - Mastaičiuose - 1994 - 8 - 20/24 Apibendrinimas

ILF Lietuvoje surengtoje trečiojoje Studijų savaitėje dalyvavo 60-90 asmenų iš Lietuvos, JAV, Švedijos, Vokietijos. Dalyvių pranešimuose (7), diskusijose, apvalių stalų (2) ir kituose pokalbiuose mėginta bešališkai atskleisti Lietuvos politinį peizažą jo stipriausias ir silpnas vietas, vertinti užsienio lietuvių veiklą bei jų santykius su Tėvyne, taip pat prisiminti ar įvertinti ILF tiesioginės veiklos ar sudomėjimų sferos dalykus.

Žvilgtelėjus į Lietuvą jos vienerių 1993 - 1994 metų fone ir artimiausioje perspektyvoje, pastebėtas tolydžio gilėjantis politinių jėgų polarizavimasis (ypač tarp vad. kairės ir vad. dešinės), kurį lemia san-

tykiai su Rytais, smunkantis krašto ūkis ir kitos aplinkybės. Lietuvai, kaip ir kitoms postkomunistinėms valstybėms, būdingas ne politinių partijų ar grupių sutarimas, sveika konkurencija, o nuolatinis karas, kurį visuomenė (bent didžioji jos dalis) vis labiau ima vertinti kaip nuogą valdžios siekimą ar kuo ilgesni jos išlaikymą. Visuomenės pasirinkimą, ypač rinkimų ar referendumų atvejais, atrodo, lems šiandieninės valdžios ekonomikos, kitų sričių politikos nuosmūkis ir efektyvių opozicijos pasiūlymų sutapimas.

Būsimų rinkimų (mesvarbu kada jie įvyktų) akivaizdoje ypač svarbu: demokratinės ir nepriklauso-

mybinės orientacijos partijų bei politinių grupių vienybė, santykiai su rinkėjais, taip pat kandidatūrų veiknumas, jų skelbiamų programų realumas ir aiškumas. Lietuvos partijų gyvenimo dramos viena iš priežasčių buvo įvardintas jų tapatinimasis su asmenimis, neretai nesubalansuotos populistinės programos.

Kalbėtojų daugumos nuomone šiandieninės Lietuvos būklė - politikoje, ekonomikoje, teisėtvarkoje bei teisėsągoje, administracijoje ir kitose srityse - tiesioginiai ir netiesioginiai lemia per 50 okupacijos metų iškreipta individo kultūra, aiškiai nesuvoktos moralinės nuostatos ar jų stoka, dar ryškūs vad. socialistinio gyvenimo likučiai, apiblesusios krikščioniškosios tradicijos.

Svarstant santykius su užsienio lietuviams, sukakus 50 metų nuo paskutinio didžiojo išsiskyrimo (1944 vasara), vienbalsiai konstatuota, kad abiejų lygiateisių vienos tautos dalių bendravimas per paskutinius 6 metus dar nepasiekė deramos būklės. Debevyksta ilgas ir nelengvas susipažinimo proce-

sas. Susirinkusieji daug dėmesio skyrė antibolševikinės ir antinacinės rezistencijos bei jos istorijos klausimams. Įvardintos oficialios Lietuvos valdžios tendencijos menkinti ar iškraipyti Lietuvos ilgametį pasipriešinimą okupacijai.

Isteigta ILF premija už Lietuvos antibolševikinės ir antinacinės rezistencijos istorijos tyrimų darbus. (Paskirta Nijolei Gaškaitei - pirmoji premija; pagal galimybes ji bus skiriama periodiškai).

Apžvelgta žymaus visuomenininko, politologo ir istoriko Vytauto Vardžio veikla, paminėtas žurnalo "Į Laisvę" 50-metis, aplankyta vieno žymiausių Lietuvos rezistencijos veikėjų Juozo Lukšos Daumanto žuvimo vieta, kitos pokario partizanų veikimo bei jų amžino poilsio vietos.

Pabrėžiant ILF filialo kultūrinį pobūdį, studijų savaitė buvo baigta dainos ir dailiojo žodžio vakaru, kurio programą atliko Nijolė Ambrazaitytė, Kazys Bradūnas ir Bernardas Brazdžionis.

Mastaičiai
1994 liepos 24 d.

Iš Lietuvos misijos prie JT veiklos

(atkelta iš 1 psl.)

padėties Estijoje ir Latvijoje. Aptartas ir bendradarbiavimas taikos palaikymo srity, iškeliant Lietuvos karių būrio sėkmingą dalyvavimą UNPROFOR misijoje Danijos bataliono sudėtyje. Lietuvos delegacijai atstovavo Ambasadorius O. Jusys, lydint patarėjai Damušytei.

Latvijos Ambasadorius A. Baumanis savo rezidencijoje surengė pietus pasitraukusių ir jų pareigas perėmusių Lietuvos ir Estijos ambasadorių garbei. Dalyvavo pareigas perdavusieji Lietuvos Ambasadorius A. Simutis ir Estijos Ambasadorius E. Jaakson ir jas perėmusieji Ambasadorius O. Jusys ir Ambasadorius T. Velliste.

JT Generaliniame komitete, kuriame nustatoma Generalinės Asamblėjos darbinė programa, Rusijos Federacija siūlė išbraukti svetimos kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių klausimo svarstymą iš 49-tosios sesijos darbotvarkės. Motyvuodama, kad ESKB vyresniųjų valdininkų susitikimas nutarė laikyti 1992 m. Helsinkio viršūnių susitikimo deklaracijos 15 paragrafo nuostatas dėl buvusios Tarybų Sąjungos pajėgų išvedimo realizuotomis, Rusija tvirtino, kad nėra reikalo šio klausimo toliau kelti JT-ose. Siūlymas nepriimtas.

Rugsėjo 22 d. - Misijos patarėja G. Damušytė susitiko su JAV Informacijos Agentūros (USIA) globojamais jaunais politinių ir visuomeninių grupuočių atstovais iš Estijos ir Suomijos. Suomijos Misijos suorganizuotame susitikime pasidalinta žiniomis apie politinių partijų veiklą Baltijos valstybėse ir Šiaurės šalyse.

- Lietuvos prezidentas A. Brazauskas rugsėjo 29 d. su delegacija lankėsi Philadelphiaje, kur Lietuvių Muzikos salėje susitiko su Philadelphiajos ir apylinkių lietuviams. Rugsėjo 30 d. Lietuvos prezidentas New Yorke susitiko su Jungtinių Tautų Generaliniu sekretoriumi Butros Butros-Gali bei pasakė kalbą Generalinėje Asamblėjoje.

Į Laisvę Fondo studijų savaitės dalyviai Garliavoje, Mastaičiuose lankė partizanų kapus, prie paminklo partizanams ir Daumanto kovos draugas Pečiulaitis su Nijole Lukšiene-Daumantiene. Kairėje - J. Tumelis, buvęs "Sąjūdžio" tarybos pirmininkas. K. Ambrozaičio nuotrauka

Los Angeles, CA

Lietuvių dienas kasmet rengia Lietuvių Bendruomenė, talkinama kitų organizacijų. Tai mugės pavidalo renginys su tautiniais šokiais, dainomis, tautodaile, meno parodomis, lietuvišku maistu ir įvairia prekyba. Šiemet tokia šventė įvyko spalio 1 - 2 dienomis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kieme ir salėse.

Veiklos 45 metų sukaktį spalio 9 d. parapijos salėje mini Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla ir LB jaunimo ansamblis "Spindulys". Ta pačia proga bus naujos knygos apie Oną Razutiene, "Spindulio" steigėja ir lituanistinės mokyklos mokytoja, sutiktuvės.

Skautų akademikų metinė sueiga vyks spalio 16 d., sekmadienį, po lietuviškų mišių parapijos salėje.

Rudens balius, rengiamas Šv. Kazimiero parapijos, vyks spalio 23 d. sekmadienį, 12:30 val. popiet parapijos salėje. Meninę programą atliks svečias iš Lietuvos, solistas Stasys Povilaitis.

Susikaupimo savaitgalis įvyks lapkričio 4 - 6 dienomis San Luis Rey vienuolyno patalpose, Oceanside, CA. Religinei programai vadovaus kun. Aloyzas Volskis. Rezervacijas priima Dalilė Polikaitienė. Jos telef. 805 496 - 9711.

Šv. Kazimiero parapijinė mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugpjūčio 31 d., o lituanistinė mokykla - rugsėjo 10 d. Parapijinė mokyklą šiemet lankys 280 mokinių, o lituanistinę - 120. Lituanistinei mokyklai vadovauja Marytė Sandanavičiūtė-Newsom. Jai talkina Violeta Gedgaudienė ir Algimantas Žemaitaitis.

Katekizmo pamokos vaikams, norintiems priimti pirmąją komuniją ar sutvirtinimo sakramentą, pradedamos spalio pradžioje. Kreiptis šeštadieninėje mokykloje į Marytę Newsom, Jūratę Venckienę arba Vita Vilkiene.

L.Ž.K.

Worcester, MA

Koncertas Lietuvos našlaičiams padėti

Rugsėjo 18 d. Maironio Parko patalpose įvyko koncertas, skirtas sušelpėti našlaičiams Lietuvoje.

Koncertą atliko operos solistė - sopranas Marytė Bizinkauskaitė ir solistė - sopranas Mary Colarusso. Joms akompanavo muzikas Bradley Pennington iš Bostono konservatorijos.

Koncertą pradėjo M. Bizinkauskaitė dainomis: "Kaip verkiančio smuiko" - liaudies daina, "Tykiai, tykiai" - Budriūno, "Kur bakūžė samanota" - Šimkaus, "Tulpės" - Banaičio, "Mano gimtinė" - Kačanausko, "Lietuva iš paukščio skrydžio" - Raudonikio.

Toliau solistės pasikeisdamos dainavo arijas iš įvairių operų ir dueta iš operos "Nozze di Figaro" - Mozarto. M. Bizinkauskaitė visada skiria "Vilia's Song" iš operos "The Merry Widow" - Lehar savo dukrytei, kurios vardas Vilia. Vėliau Vilia, kuri yra šešerių metų amžiaus, su mamyte padainavo dainelę "Koks mažas pasaulis" ir po jos operos solistė užbaigė koncertą daina "Climb Every Mountain". Paskutinę dainą "Lietuva brangi" dainavome visi. Džiugu, kad solistės surado laiko atlikti šį gražų koncertą, kuris skirtas sušelpėti našlaičiams Lietuvoje, o Maironio Parko pirmininkas Kazys Adomavičius su visa Parko vadovybe leido nemokamai pasinaudoti šia puošnia sale.

Koncertą ruošė Bostono ir Brocktono "Lietuvos vaikų globa" komitetas, kurio pirmininkė yra Daina Neidhardt ir pavaduotoja Nukryžiuoto Jėzaus vienuolijos seselė Elena Ivanauskaitė. Ši kilnų darbą remia visa vienuolija, kurios centras Brocktone. Seserys leidžia naudotis vienuolyno patalpomis ir pačios prisideda darbu. Ypač daug širdies, meilės ir pasiaukojimo įdeda seselė Elena. Ši vaikų globos organizacija įsteigta 1990 metais padėti našlaičiams ir kitiems pagalbos reikalingiems vaikams Lietuvoje. Iki šio laiko tos įvairios pagalbos išsiųstos suma siekia \$1,550,000.

J.M.

Jubiliejai...

Kun. F. Skėriui 75 metai

Vokietijos lietuvių evangelikų kunigas Fricas Skėrys liepos 2 d. paminėjo savo 75 gimtadienį. Jis gimė Kalėnų kaime, Lauksargių valsčiuje, Pagėgių apskrityje. Lankė Pagėgių gimnaziją, vėliau Tauragės mokytojų seminariją, kurią baigė 1940 m. Mokytojų Žemaičių Naujamiestyje.

Kai vokiečiai okupavo Klaipėdos kraštą, jis pasiliko Lietuvoje. Kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, jis repatriavo į Vokietiją, bet vėliau už savo lietuviškumą buvo ištremtas į stovyklą Tūringijoje. Ten iki karo pabaigos su kitais sėmimais dirbo fabrike. Tokiu būdu jis išvengė karo tarnybos. Po karo buvo likęs Rytų Vokietijoje. 1951 m. pabėgo į Vakarų Vokietiją, apsigyveno Mannheim. 1955 m. ėmė dėstyti Vasario 16-tos gimnazijoje. Evangelikams mokiniams dėstė tikybą, žemesnėse klasėse aritmetiką ir vokiečių kalbą.

Pritrūkus evangelikų kunigui, jis mokėsi teologijos ir išlaikė egzaminus. 1974 m. buvo ordinuotas diakonu, o 1977 m. pakeltas į kunigus. Nuo to laiko gimnazijoje ėjo evangelikų kapeliono pareigas, aptarnavo lietuvių evangelikus Pietų Vokietijoje ir Salzgerityje. Kun. F. Skėrys buvo didelis bendruomenininkas, Vokietijos LB tarybos narys.

Jau ilgesnį laiką jis serga širdies liga. Praeitais metais prisidėjo vėžys. Sukaktuviniui sėkmingai padaryta operacija. Praėjusį rudenį buvo apgyvendintas slaugos namuose.

Tėv. Konstantinui Gulbinui 75 metai

Vokietijoje, Oberhausene kapucinų vienuolyne, gyvena lietuvis Tėv. Konstantinas Gulbinas, kuris š. m. birželio 3 d. paminėjo amžiaus 75 metų sukaktį. Praeitais metais rugpjūčio 1 d. paminėjo savo kunigystės 50 metų sukaktį.

Jis aptarnauja Nordrein - Westfalen lietuvių, kurių yra apie 500. Reguliariai, kas mėnesį Essene aukoja mišias lietuviškai. Pakviestas aplanko ir kitas vietas, praveda pamaldas. Jis lanko lietuviškas šeimas ir platina lietuvišką spaudą. Münster universitete gavo daktaro laipsnį, kurį laiką mokytojo Vasario 16-tos gimnazijoje, kurią dažnai ir dabar aplanko, 1979 - 1985 m. vadovavo lietuviškai sielovadai prie Vokietijos vyskupų konferencijos. Taip pat padeda ir vokiškoms parapijoms.

Jis labai daug pasitaravo, kai buvo verčiama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika į vokiečių kalbą. Daugiausia jam tenka patarnauti neseniai iš Lietuvos atvykusiems, kai reikia verstis visokiems dokumentais, rūpintis jų patvirtinimais.

Los Angeles lietuvių kryžius, skirtas Lietuvos laisvei Kryžių kalne, netoli Šiaulių. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Atsisveikinant su Vitu Gerulaičiu

Apgailėstaudami staigią Vito Gerulaičio mirtį, ar daug kas prisimenam, kad jis lankė Maironio šeštadieninę mokyklą Brooklyne, su seserim Rūta priklausė mokyklos tautinių šokių grupei, kuri šoko Lietuvių dienoj Pasaulinėje parodoje New Yorke 1964 metais?

Iš pradžių Vitas tenisu nesidomėjo ir tėvas, Lietuvos meistris 1938 - 1940 m., berniuką tiesiog tempdavo į teniso aikštę pratybų. Tuo laiku Vito draugai lietuviai vykdavo į kitas aikštes žaisti europinį futbolą. Sakoma, kad Vitas būtų buvęs geras futbolininkas, bet tenisas nusiųrė ir dėl to niekas nesigaili.

Kai tėvas mokė vaiką New Yorko parkuose, Veronika Ščiukauskaitė, ilgametė Lietuvos teniso meistrė (1928 - 1944 m.), patarė, rekomendavo jaunikių įrašyti į West Side teniso klubą Forest Hills, kur ji priklausė. 1972 m. Vitas jau geriausias jaunis JAV.

1975 m. Vitui pavyksta didysis šuolis aukštyn - JAV pirmenybėse uždaroje patalpose jis pasiekia baigme, kur po penkių setų pralaimi prieš Riessan. Tąsyk Paryžiaus sporto dienraštin "L'Equipe" rašė, kad Gerulaitis yra "šių pasaulinio dydžio pirmenybių didysis atradimas". Milano dienraštin "La Gazzetta dello Sport" teigė, kad Gerulaitis "per vieną savaitę savo pasekėmė ir populiarumui daugiau pasiekė, negu per visa ligšiolinė savo karjerą teniso aikštėse". 1975 m. Anglijos pirmenybėse Wimbledonė Gerulaitis su Sandy Mayer netikėtai laimėjo vyrų dvejetą.

Vito seserį Rūtą nuo 1972 m. taip pat pagavo teniso drugys. Po metų ji laimėjo mergaičių (iki 18-ko m.) turnyrą Bridgeporte, baigėmė įveikusi Carille, kuri dabar aptaria tenisą CBS televizijoje. Abu jaunieji Gerulaičiai dalyvavo JAV pirmenybėse 1974 m. ir mišriam dvejete pasiekė ketvirtbaigme, kur pralaimėjo žymūnams Evert - Connors.

Bostono žurnalistas Bud Collins bene pirmasis, kuris Vitą pavadino lietuviškuoju liūtu (The Lithuanian lion), o kai 1977 m. Vitas sėkmingai žaidė Lucernoje (baigėmė įveikė rumuną Nastase), lietuviškasis liūtas nuskambėjo ir Šveicarijos vokiškojo spaudoje (Der Litauische Löwe).

Vėliau Vitas iškopė į ketvirtą vietą pasauly, laimėjo Australijos ir Italijos pirmenybes. 1984 m. rugsėjo dar buvo ketvirtas pasauly, bet palengva pasitraukė iš aktyviųjų. Tačiau nuo teniso gyvenimo nenutolo. Jis gelbėjo beturčiams New Yorko vaikams mokyti teniso, turėjo savo teniso

(1954 - 1994)

mokyklą Floridoje, buvo komentatorius televizijoje (paskutinį kartą JAV pirmenybėse 1994 m.), netrukus turėjo pasirašyti darbo sutartį su CBS studijomis, žaisdavo veteranų varžybose ir prisidėdavo prie turnyrų labdaros tikslams.

Mirus Gerulaičiui, didieji New Yorko dienraščiai: "The New York Times", "New York Post", "Daily News" ir "New York Newsday" plačiai rašė apie Vitą.

"The New York Times" idėjo du nekrologus (per tris ir keturias skilts), didelę laidotuvių nuotrauką pirmam puslapy ir toliau aprašymą. Sporto žurnalistas Mike Lupica "New York Newsday" parašė du ilgus (per visą puslapį) straipsnius. Lupica prisimena vieną vakarą Londone 1977 m., kai Anglijos pirmenybių pusiaubaigėmėje buvo klasiška dvikovė tarp tuometinio meistro švedo Borgio ir Gerulaičio. Po retai įtempto ir įdomaus žaidimo Borg nulemė penktą setą savo naudai 8 - 6.

Tą vakarą Vitas su draugais sėdėjo restorane, stengėsi šypsotis, bet tai nebuvo lengva ir tam, kuris džiūgaujdamas nūrė per gyvenimą. Vis varginio mintis, kad pristigo to mažo lemties šypsno taip arti esančiai pergalei. Nugalėjus didįjį Borgą, ir baigminis priešininkas nebūtų toks sunkus uždavinys. Vis dėlto likimas to šypsno pagailėjo. Su palyda pavalgęs, Vitas už viską užmokėjo (kaip paprastai) ir apie 23 val. vienas išėjo į Londono naktį.

Vitas nepamiršo ir savo vaikystės draugų. Vienas iš jo Maironio mokyklos bendraklasių kartą užsuko į barą Manhattane ir pastebėjo stovintį Gerulaitį su dviem išskirtinai gražiom merginomis. Jo didžiausiam nusteimui Gerulaitis iš tolo šūktelėjo bendraklasio vardą, nors jie nebuvo matęsi apie 15 metų, ir pakvietė prisijungti prie jo grupelės.

Kad Gerulaitis turėjo daug

Hartford, CT

Renginys parapijos naudai

Hartfordo lietuviškoji skautija ir Kavos Klubas spalio 16 d. Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėje, 53 Capitol Ave., rengia lietuviškus pietus. Pietūs - prityusių šeiminių gamintos lietuviškos dešros, kopūstai, kugelis.

Jeigu būtų tik pietūs, gal nevertėtų nei rašyti, bet šalia pietų bus daug daug ko kito. Apsipirkimo stalai - lietuviškos knygos, gintaro dirbiniai, įvairiausios juostos iš Lietuvos, suvenyrai. Kava ir pyragai visą laiką.

Be to čia kiekvienas galės išmėginti savo laimę turtingoje loterijoje. O kur susitikimas su seniau matytais draugais ir pažįstamais!

Visą laiką, ko Hartforde dar nėra buvę, atvykusieji galės stebėti vaizdažuostėje Šv. Tėvo lankymąsi Lietuvoje. Taigi, nebus laiko nuobodžiauti.

Renginio pradžia tuoj po 9-tos val. lietuviškų mišių. Visas šio renginio pelnas jau iš anksto paskirtas parapijai.

J.B.

-- **Raimundas Mažuolis** Romoje rugsėjo 10 d. įvykusiose pasaulio plaukimo pirmenybėse laisvu stiliumi 50 m. rungtyje laimėjo bronzos medalį. Plaukiant 100 m. atstuma, jis liko septintuoju.

-- **Nauja Mongolijos valdžia**, atkūrusi religijos laisvę, pati pasikvietė užsieniečius misijonierius. Šiuo metu sostinėje darbuojasi trys katalikai kunigai ir kelios vienuolės. Jie talkina Mongolijos švietimo sistemai ir vadovauja mažai, bet augančiai katalikų bendruomenei. Mongolijos vyriausybė pasistengė užmegzti diplomatinis santykius su Vatikanu. Prieš dvejus metus pirmuoju nuncijumi paskirtas arkivyskupas Jonas Bulaitis. Jis taip pat yra nuncijumi ir Pietų Korėjoje.

-- **Edvardas Šulaitis**, iš Cice-ro, IL, kaip rašoma "Kario" žurnale, gavo "Garbės raštą" iš Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus. Raštas įteiktas už aktyvų "Kario" žurnalo rėmimą ir bendradarbiavimą ryšiu su šio leidinio 75 metų sukaktimi. E. Šulaitis taip pat yra "Kario" atstovas JAV-jose.

-- **Su poetu Bernardu Brazdžioniu** atsisveikinimo vakaras Pažaislio kazimieriečių vienuolyne buvo surengtas rugpjūčio 7 d. Poetas skaitė savo eiles, žodį tarė kun. K. Matulionis, giedėjo kazimieriečių ir Kauno tremtinių chorai.

-- **Dail. Nijolė Palubinskienė** kartu su devyniais amerikiečiais dailininkais dalyvauja Cleveland, OH, Notre Dame kolegijos parodoje, kuri pavadinta "Works on Paper". Paroda vyksta nuo rugsėjo 29 d. iki spalio 27 d.

-- **Prof. Tomui Remeikiui** Vilniaus universitetas suteikė garbės daktaro laipsnį rugsėjo 15 d. Jonų bažnyčioje Vilniuje.

-- **Dr. Vincas Korkutis**, mokslininkas iš Lietuvos, po ilgesnės viešnagės Chicagoje, rugsėjo 11 d. išskrido į namus. Su juo buvo atsisveikinta po solisto Stasio Povilaitio koncerto rugsėjo 10 d. Jaunimo Centro kavineje.

-- **Hot Springs, AR**, radijo valedelė "Leikit ir tėvyne" šiemet švenčia veiklos 18 metų sukaktį. Ta proga rugsėjo 18 d. atskviete svečius iš Lietuvos - Dailės muziejaus lietuviškos muzikos ansamblį "Kanklės", kuriam vadovauja Lina Naikalienė.

-- **Panevėžyje vykusio** tarptautinio keramikų simpoziumo teorinėje konferencijoje dalyvavo simpoziumo rėmėjas, dailininkas iš JAV Rimas Visgirda. Jis skaitė pranešimą apie amerikiečių keramiką, jos atstovus Filipą Kornelijų ir Tomą Orą. Iš Panevėžio dailininkas vyksta į keramikų simpoziumą Čekijoje, porceliano gamykloje.

-- **Devintasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas** įvyks 1997 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose. Aštuntajame kongrese, kuris buvo pradėtas 1994 m. liepos 12 d. Vilniuje ir baigtas liepos 28 d. Londone, dalyvavo tik 150 atstovų iš 20 kraštų. Tai mažiausias dalyvių skaičius jaunimo kongresų istorijoje.

-- **Lietuvių Kunigų Vieni-bės** seimas įvyks spalio 10 - 11 dienomis Putnam, CT. Dalyvaus ne tik išeivių vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, bet ir Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas bei Vilniaus kunigų seminarijos rektorius prel. Kazimieras Vasiliauskas.

-- **Miami, FL, Lietuvių klubas** vasaros metu buvo gražiai atremontuotas. Naujo sezono veikla pradės spalio 9 d.

Kęstutis Čerkeliūnas

NAUJOS KNYGOS

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga - "Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl. Spalvotas vėšelės A. Sutkuvienės. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 17 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido I Laisvės Fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Netolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50.

Dėdės Samo žemėje. Pažintis su Amerika (JAV). Autorius Vincas Šalčiūnas. Lietuvoje išleista 336 psl. knyga, yra apie 90 nuotraukų. Įdomios medžiagos bei faktų rinkinys apie JAV istoriją, gamtą, ekonomiką kultūrą ir kt. Knyga skirta Lietuvos žmonėms, bet gali būti naudinga visiems, kurie neturėjo progos Ameriką artimiausią pažinti. Kaina 13.50 dol. su persiuntimu.

aš išleisiu pinigą gerai karvei, - atsako ūkininkas.

- Bet kaip būtų juokinga jus matyti jojantį ant karvės, - juokauja pardavėjas.

- Taip, bet būtų daug juokingiau, jei kas mane pamatytų melžiant dviratį, - atsikerta ūkininkas.

Svorio numetimas

- Numečiau apie 10 svarų svorio - sako jaunuolis.

- Sirgai, nevalgei, turėjai operaciją? - klausia draugas.

- Ne, vasarai nusikirpau trumpai plaukus.

Lietus ir skėtis

- Aure, ten stovėjo šeši lenkai po vienu skėčiu. Kodėl nė vienas nesušlapo? - klausė kitas lenkas.

- Kodėl? - abejojo dar vienas.

- Tai kad iš viso nelijo, - paaiškino pirmasis.

Nelaimė

- Pone direktoriau, jūsų šoferis su jūsų žmona pabėgo.

- O, tai tikra nelaimė: jis buvo labai geras šoferis.

Neapsimoka

- Tokio maisto aš negaliu valgyti. Pašaukite valgyklos vedėją, - pyko svečias.

- Nėra reikalo: jis tokio maisto taip pat negali valgyti, - atsako padavėja.

Bankų biznis

Samdos agentūra nurodė gimnazijos abiturientui eiti į bankų biznį, tai jaunuolis išėjo ir nusipirko revolverį.

Kas kur gyvena

Amerikoje du trečdaliai gyven-tųjų gyvena miestuose, kitas treč-dalis greitkeluose.

Pigus klausos aparatas

Apykurtis pensininkas nusprendė jog tikras klausos aparatas daug kainuotų, tai jis aplink vieną savo ausį apsuoko varinės vielos gabalą.

- Ar geriau girdi? - paklausė jo draugas.

- Ne, - atsakė seniokas, - bet, matai, kai žmonės tai mato, jie su man ima garsiau kalbėti.

Idiotų nestinga

- Girdėjau tave tariant žodį "idiotas". Manau, kad ne man taikėi?

- Neįsivaizduok, lyg tartum pasulyje nebūtų daugiau idiotų.

Rusų bėgikai

Amerikietis sporto korespondentas paklausė rusų bėgimo trenerį, kodėl tokie greiti jų bėgikai.

- Tai paprastas daiktas, - atsakė treneris, - pas mus pradmės šūviai paleidžiami tikrais šoviniais.

Filosofas ir batsiuvyvys

- Sakyk, ar tu patsai irgi laikais tu patarimų, kuriuos tu duoti ki-tiems? - Ne, - atsakė filosofas: - O ar tu pats neįoji visus batus, kuriuos pasiuvai?

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$650 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$675 r.t.
One way to Vilnius \$430
One way to Kaunas \$430

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Šypsniai

Nepavykęs išpūdis

Naujas advokatas ką tik atidarė savo kontorą.

- Aha, štai jau klientas! - pradžiuo jis, įeinant žmogui.

- Turiu jam padaryti išpūdį.

Pagriebia telefoną ir kalba:

- Ne, labai gaila, bet negalėsiu imti tamstos bylos net ir už 1,000 dol. Matot, turiu per daug darbo.

Padeda ragelį ir sužiūra į ateivį.

- Kuo galėčiau tamstai padėti?

- Iš teisybės, niekuo, - atsako tas.

- Atėjau čia tik tamstos telefono prijungti.

Geras dailininkas

Tapytojas didžiavosi savo portretais. Kartą skelbimui nutapė dvigubinį portretą - savo paties ir žmonos drauge. Netrukus pasi-maišė jo uošvis ir susidomėjo dide-

liu paveikslu.

- Kas ta ponija paveiksle? - paklausė jis.

- Tai tamstos paties dukterė, - atsakė tapytojas.

- Tai kodėl, teiravosi toliau senis, - ji sėdi su svetimu vyru?

Šiukšlių draugystė

- Būk gerutis, palydėti mane ligi mūsų šiukšlių bakos prie skersgatvio, - meiliai tarė žmona.

- Tai kam čia dabar? - nustebė vyras.

- Matai, norėčiau pasigirti kaimynėms, kad mudu kartais išeinam kur drauge.

Karvė ir dviratis

Pardavėjas bando ūkininką prikalbinti pirkti dviratį.

- Jis man nereikalingas. Geriau

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ RUDENĮ ir ŽIEMĄ

	Spalio mėn.	Lapkričio - kovo mėn.
Iš New York, Boston nuo	\$725.00	\$580.00
Philadelphia, Washington	\$760.00	\$660.00
Cleveland, Chicago, Florida	\$800.00	\$700.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$900.00	\$800.00

Kainos truputį brangesnės Kalėdų laikotarpyje.

- Mes siūlome keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas -

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

- ☐ Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
- ☐ Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- ☐ Rudens sezono persiuntimui taikoma nuolaida - 1 svaro kaina nuo 69 centų.
- ☐ Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- ☐ VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Siuntinius spalio mėnesį priimsime šiuose miestuose:

CAPE COD, MA	spalio 12 d.	3 - 5 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	spalio 12 d.	6:30 - 8 val. vakaro
LOWELL, MA	spalio 14 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	spalio 14 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	spalio 14 d.	4 - 5 val. p.p.
WATERBURY, CT	spalio 15 d.	9 - 11 val. ryto
HARTFORD, CT	spalio 15 d.	1 - 3 val. p.p.
PUTNAM, CT	spalio 17 d.	4 - 6 val. p.p.
BROOKLYN, NY	spalio 22 d.	12 - 4 val. p.p. (Kult. Žid.)

☛ Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas, Marius Vilkas ir VILTIES ŠTABAS

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Del užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

South Boston Savings Bank
ALWAYS THE LEADER

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

MAIL CHECK TO: South Boston Savings Bank, 600 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 768-7668.

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____
AMOUNT ENCLOSED \$ _____
SOCIAL SECURITY NO _____
DATE OF BIRTH _____
SIGNATURE _____

MAIN OFFICE: 400 West Broadway, South Boston, MA 02127, 337-1060
WEYMOUTH OFFICE: 544 Main St., Weymouth, MA 01978, 337-1060
NEPONSET OFFICE: 740 Galloway Blvd., Neponset, MA 01960, 449-0210
NEEDHAM OFFICE: 355 Chestnut St., Needham, MA 01949, 449-0210
QUINCY OFFICE: 600 Adams St., Quincy, MA 01906, 479-8000
WEST ROXBURY OFFICE: 1833 Centre St., West Roxbury, MA 02132, 323-8000

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432 **(201) 592-8780**

PARAMA TROŠKŪNAMS

Dr. Bruno ir Apolonija Andrašiūnai per Lietuvos Katalikų Religinę Šalpa paaukėjo \$25,000 Troškūnų parapijos bažnyčios ir vienuolyno remontams. Bažnyčiai yra dedamas naujas stogas, o iš sugriauto vienuolyno yra rengiamas religinis - kultūrinis centras, kuriu jau naudojasi jaunimas, studentai iš užsienio. Parapijai vadovauja kun. Saulius Filipavičius.

Šia auka yra įamžinama Apolonijos Andrašiūnienės sesuo a. a. dr. Emilija Jesevičiūtė, mirusi 1988 m. kovo 1 d. Thunder Bay, Kanadoje.

Būtų labai gražu, jeigu ir kiti lietuviai pagelbėtų savo parapijoms Lietuvoje, įamžindami savo tėvelius, mylimus gimines, partizanus, tremtinius.

Kviečiame visais atvejais nepa-
miršti Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos, kuri šelpia atsikuriančią Lietuvos Bažnyčią ir jos įvairią veiklą. Tai įmanoma geraširdžių

Rugsėjo 18 d. Apreiškimo parapijos salėje, švenčiant Apreiškimo parapijos Brooklyne 80-ą ir kun. V. Palubinsko kunigystės 40-ą, garbės stalo svečiai gieda "Ilgiausių metų". Iš k.: Romas Kezys, Paulius Jurkus, kun. Stasys Raila, klebonas kun. Vytautas Palubinskas, Ambasadorius Anicetas Simutis, vysk. Paulius Baltakis, OFM, Janina Simutienė, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, ir kun. Jonas Pakalniškis.

aukotojų dėka.

Aukos per LKRŠ nurašomos nuo valstybinių mokesčių. Visais atvejais prašome kreiptis į raštinę adresu 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Mirė žymus šokių mokytojas Vytautas F. Beliajus

Denver, CO, Ross Medical Center ligoninėje rugsėjo 20 d., antra-

dienį, 6:20 v. v. mirė žymus tautinių šokių mokytojas Vytautas Finadar Beliajus. Mirė tris dienas prieš jo leisto žurnalo "Viltis" jubiliejinę 50 metų sukakties šventę, kuri buvo suplanuota surengti rugsėjo 23 - 24 dienomis Denveryje. Ji ištiko širdies smūgis ir į ligoninę buvo paguldytas rugsėjo 17 d.

Velionis pageidavo, kad "Viltis" žurnalo sukaktuvinės iškilmės būtų vykdomos taip, kaip buvo suplanuota. Taip ir buvo padaryta. Iškilmėse dalyvavo įvairių tautų tautinių šokių grupės iš visos Amerikos.

Vytautas F. Beliajus buvo reta asmenybė, puoselėjęs ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų tautinius šokius. Artimiausi jam buvo lietuvi-

ai ir jiems skyrė daugiausia dėmesio ir triūso.

Velionis buvo gimęs 1908 vasario 28 d. Pakampio kaime, Prienu valsčiuje, Marijampolės apskrityje. 1923 m. atvyko į Ameriką. Tada jis buvo 15 metų. Apsigyveno Chicagoje. Vidurinį mokslą ten ir baigė. Sugis ir į ligoninę buvo paguldytas

sidomėjęs tautiniais šokiais, jis pasidarė tautinių šokių žinovas ir mokytojas. Svečio mokytojo teisėmis įvairiuose universitetuose mokė tautinių šokių grupes, kaip šokti įvairių tautų šokius. Tokių universitetų jis aplankė per 200 Jungtinių Amerikos Valstijose ir Kanadoje.

Suorganizavo ir jai vadovavo lietuvių jaunimo draugiją - The Lithuanian Youth Society 1932 - 1942, kur be tautinių šokių rūpi-

niais kaip 10,000 litų.

Už 10 tūkst. litų užstatą išleistas "Selmos" prezidentas L. Laurinavičius, kaltinamas ginklų krašto apsaugai pirkimo byloje - jam buvo pareikštas kaltinimas už neteisėtą sprogmenų laikymą, vėliau - už grobimą itin stambiu mastu ir dokumentų klastojimą. "Selma" Kaliningrade stato butus Rusijos laivyno kariams. Šio laivyno vadas admiralas V. Jegorovas pareiškė, jog V. Laurinavičiaus išlaisvinimas padės atkurti gerus Lietuvos ir Kaliningrado srities santykius, atnaujinti sustojusias statybas. Lietuvoje dėl V. Laurinavičiaus paleidimo daug kas stebisi.

Mažeikių naftos imonė moka milijonines baudas, bet neįvykdyti parengto gamtos saugos plano, teršiamas oras (anglies oksido koncentracija nuo kelių iki keliolikos kartų viršija leistinas normas). Prasta nenaudojamų pastatų priežiūra Jonavos ir Kėdainių chemijos imonėse. Statybos ir urbanistikos ministerijoje posėdžiavusi komisija perspėjo, jog nerūpestingumas gali baigtis avarijomis.

NATO generalinio sekretoro

Prisiminta Viktorija Čečetienė

Viktorija Čečetienė gyveno New Yorke, dirbo Lietuvos Laisvės Komitete, reikėsi moterų organizacijose: Lietuvos Moterų Klubų Federacijoje, Baltų Moterų Taryboje. Ji mirė 1991 m. rugpjūčio 10 d.

Testamento vykdytoja paliko Eglę Žilionytę - Dudėnienę. Ji ir surengė Viktorijos prisiminimo vakarą rugpjūčio 26 d. Estų namuose, artimuosius, atstovus tų organizacijų, kuriose velionė veikė. Senatvėje ją slaugė Valda Gaubienė, dabar su vyru prižiūrinti Kultūros Židinį.

I prisiminimo vakarą atvyko ambasadorius Anicetas Simutis su žmona. Jis tarė žodį, apibūdinamas velionės asmenį, jos veiklą. Taip pat kalbas pasakė: Helga Ozolinš, latvė, Aldona Pintsch, Lietuvos Moterų Klubų Federacijos pirmininkė; Jūta Kurman, estė; Felix Gadowski, lenkų atstovas; Aleksandras Vakselis; Margaret Buss, latvė, Rima Čerkeliūnienė, dr. Marija Žukauskienė, LMK Federacijos New Yorko klubo pirmininkė; Genovaitė Meiliūnienė, SLA sekretorė; Valda Gaubienė; Maria Datar, jugoslavė; Maria

Dushnyck, ukrainietė; Eugene Ker-
no, latvis.

Jie papasakojo savo prisiminimus iš įvairių susitikimų.

Velionės pelenus į Lietuvą nuvežė testamentą vykdytoja Eglė Žilionytė - Dudėnienė. Pagal velionės pageidavimą pelenai išbarstyti Baltijos jūroje, dalyvaujant velionės giminaitei Danutei Gasiliūnienei su šeima bei Eglei ir Vytautui Dudėnams.

Viktorija Čečetienė buvo gimusi 1904 m. birželio 18 d. Rykove, Rusijoje; 1920 gimnaziją baigė Cernygoje, Ukrainoje. Grįžusi į Lietuvą, buvo skaučių pradininkė. Iškėkėjo už Čečetos, kuris dirbo Užsienio reikalų ministerijoje. Jis 1931 - 34 m. buvo pasiuntiniu Prahaj, 1934 - 38 m. Taline. Ten Viktorija išmoko estiškai, iš estų kalbos išvertė dvi dramų: E. Wilde "Aitvarą", A. Kitzbergo "Vilkaitę", o taip pat eilę kitų smulkių dalykų. Jos vyras parašė knygą apie Estiją.

Jos vyrą sovietų valdžia suėmė 1940.XI.7, i Sibirą išvežė 1941.VI-pradžioje į Sev. Pečeros stovyklą, paskui gyveno Alma Atoje, Kazachstane.

Griežti musulmonų nuostatai

Agentūra New Network International pranešė, jog rugpjūčio 10 dieną Sudane buvo suimti du vietinės kilmės krikščionys, kurie, dėl atsikartojimo atvesti krikščionių tikejimą ir grįžti prie islamo, buvo pasmerkti mirti ir nukryžiuoti. Ši tragedija įvyko rytinės Nubijos kalnuose, Nafi kaimelyje.

Krikščionių persekiojimas prasidėjo liepos 14 dieną, kai Sudano policija padarė kratą musulmono, vyriausybės leidimu priėmusio krikščionybę septintajame dešimtmetyje, šeicho Abdallah Yosif namuose. Policininkas paėmė rastus Biblijos egzempliorius ir krikšto

liudijimus.

Tuomet buvo sumti aštuoni krikščionys. Liepos 18 dieną trys suimtieji kartu su Abdallah Yosif, klano galva, stoji prieš teisimą. Likę keturi buvo apkaltinti "rida", t. y. atsimetimu nuo tikėjimo. tai pagal islamo įstatymus dar nėra laikoma didžiausiu nusikaltimu, jei tik atsimetėliai grįžta prie islamo. Daug didesnė bausmė skiriama tiems, kurie ne tik patys priėmė kitą tikėjimą, bet ir kitus ragino jį priimti.

65 metų amžiaus Abdallah Yosif buvo pasmerktas šimtui smūgių rimbu, ir jam buvo liepta grįžti

LIETUVOJE

Socialdemokratai pasiūlė Prezidentui įkurti specialią darbo grupę, kad ji parengtų įstatymų pataisas, leidžiančius konfiskuoti visą nusikalstamu būdu įsigytą turtą. Taip pat siūloma teisėsaugos institucijoms teikti informaciją apie operacijas indėliais, dides-

prie islamo. Šeicho kaltę, teisėjų manymu, buvo tuo didesnė, kad, jam priėmus krikščionybę, juo pasekė ir 1200 jo vadovaujamos Hawarabi giminės narių.

Plakant, šeichas Abdallah Yosif nualpo jau po ketvirtosjo smūgio, todėl bausmė buvo nutraukta, bet pagrasinta, jog, neįvykdžius nuosprendžio, t. y. atsisakius grįžti prie islamo, pasmerktasis bus iš naujo suimtas ir nukryžiuotas. Kitas tokia pat bausme nuteistas suimtas, 43 metų Muhammed Medani pakėlė visą šimtą smūgių. Agentūra "Comboni Press", apie tai rašydama, paliudijo, kad pliki metu nebuvo nė vieno gydytojo. Rugpjūčio 10 dieną abu šie krikščionys buvo iš naujo suimti ir nukryžiuoti.

Padėka

Rugsėjo 18 d. švenčiau savo kunigystės 40 metų sukaktį drauge su Apreiškimo parapijos 80 metų sukaktimi. Buvo iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, pietūs parapijos mokyklos salėje.

Nuoširdžiai dėkoju J. E. vyskupui Pauliui Baltakui, OFM, už iškilmingų mišių aukojimą ir pasakytą pamokslą. Dėkoju draugams kunigams: kun. Jonui Pakalniškiui, kun. Stasiui Railai, Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, kun. Vytautui Pikturnai, dalyvavusiems pamaldose; kun. V. Jaskevičiui SJ, kun. Eugenijui Savickiui už atsilankymą į pietus.

Dėkoju Apreiškimo parapijos chorui ir jo vadovei muzikai Gintarei Bukauskienei už gražų giedojimą bažnyčioje ir salėje; solistei Rūtai Pakštaitei už gražų giedojimą bažnyčioje.

Dėkoju J. E. Ambasadoriui Anicetui Simučui ir jo žmonai Janinai Simutienei, kurie atsilankė į pamaldas ir dalyvavo pietuose, už tartą sveikinimo žodį.

Dėkoju mane sveikinusiems: Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, parapijos chorui, Vyčių 41-mai kuopai.

Dėkoju Romui Keziui, kuris taip sumaniai vadovavo visam renginiui; rašytojui Pauliui Jurkui už paskaitą; Malvinai Kliveckienei, pravedusiai loteriją.

Dėkoju visiems dalyvavusiems, visiems, kurie pareiškė linkėjimus, kurie vienu ar kitoku būdu prisidėjo prie šio taip gražiai praėjusio ir pasisekusio renginio. Tiems, kurie mane sveikindami įteikė vokelius, parašysiu atskirai.

Tegu Dievas Jums gausiai atlygina.

Kun. Vytautas Palubinskas
Apreiškimo parapijos klebonas

nosi sportu ir lietuviškos išlaikymo. Ligi 1948 m. priklausė prie Lietuvos Vyčių. Chicagoje 1945 m. suorganizavo tautinių šokių grupę "Ateitis" ir jai ilgai vadovavo. Chicagoje 1936, 1937 surengė lietuvių dailės parodas. Bendradarbiavo lietuvių ir anglų spaudoje. Anglų kalba 1935 - 40 redagavo žurnalą "Lore". 1942 išleido ir visą laiką redagavo liuanistikos ir tautosakos žurnalą "Viltis". Ji 1944 perorganizavo ir pavertė tarptautiniu žurnalu. Čia buvo puoselėjami ir aprašomi įvairių tautų tautiniai šokiai. Žurnalą redagavo ir leido 50 metų, iki savo mirties. 1935 m., suorganizavo ir išleido

leidinį "Furrow - Vaga", kuriame buvo skelbiami čia gimusių lietuvių jaunimo angliški rašiniai. Atskirai išleido: "Dance and be Mery" 1940 - 1941.

"Dance of Lithuania" 1951, brošiūras - "Merrily Dance" ir "Let's be Merry". 1954 išleido "The Evening Song", kur atpasakojė lietuviškas legendas ir padavimus.

Savo 75 metų sukakties proga apsilankė Dainavoje, kur tuo metu vyko mokytojų studijų savaitė. Jis ten kalbėjo apie tautinius šokius, pravedė kelias pamokas ir baigdamas įspūdingai vienas pats pašoko paskutinįjį atsisveikinimo šokį.

(p.j.)

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Skubus ir patikimas siuntinių persiuntimas į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ. Žemos patarnavimų kainos, greitas, paslaugus servisas, garantuotas siuntinių saugumas, labdaros siuntinių persiuntimas.

NAUJOVĖ: CT, NY, NJ valstijose gyvenantiems siūloma siuntinių paėmimas iš namų!!!

JUMS patogiu laiku, JUMS patogią dieną, JUMS patogią vietą MŪSŲ atstovas atvyks paimti JŪSŲ siuntinių. 24 valandas per dieną, 7 dienas per savaitę, 365 dienas į metus!

SKAMBINKITE MUMS NEMOKAMU telefonu
1 - 800 - 775 - 7363
arba kreipkitės į MŪSŲ atstovą N.Y. valstijoje tel:
1 - 914 - 258 - 5133

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

10/7 FRID	KEARNY, NJ	11-1 PM
10/11 TUES	PATERSON, NJ	2-3 PM
	PUTNAM, CT	11-12noon
10/13 THURS	NEW BRITAIN, CT	2-3 PM
10/15 SAT	NEWARK, NJ	10-11 AM
10/18 TUES	BROOKLYN, NY	12-1 PM
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
10/20 THURS	WATERBURY, CT	5-6 PM
	PHILADELPHIA, PA	11-12noon
10/21 FRID	BALTIMORE, MD	4-5 PM
	KEARNY, NJ	11-1 PM
10/25 TUES	PATERSON, NJ	2-3 PM
	PUTNAM, CT	11-12noon
10/27 THURS	NEW BRITAIN, CT	2-3 PM
10/29 SAT	NEWARK, NJ	10-11 AM
	BROOKLYN, NY	12-1 PM

riaus pavaduotojui įteiktas Lietuvos dalyvavimo programoje "Partnerystė vardan taikos" pristatomasis dokumentas. Sakoma, kad NATO gynybos politikos ekspertai jį vadina "vienu iš geriausiai parengtų tokio tipo dokumentų".

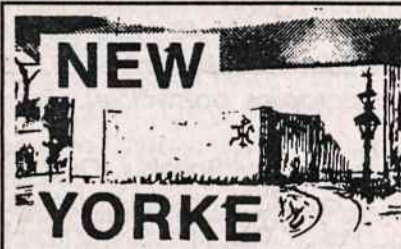
Skaityti pranešimo apie mokslo plėtotės Lietuvoje problemas į Anglijoje surengtą tarptautinę konferenciją buvo išvykęs Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas prof. B. Genzelis. Konferenciją surengė UNESCO drauge su Anglijos karališkąja mokslo draugija.

Statement of Ownership, Management and Circulation (Required by 39 U.S.C. 3685)

atlanta IE, Inc.
141 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Franciscan Fathers, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

1. Publication Title	atlanta IE, Inc.	2. Issue Frequency	Monthly
3. Issue Date for Circulation Data Below	10/1/94	4. Annual Subscription Price	\$30.00
5. Number of Copies of this Issue Published in 1994	50	6. Total Number of Copies of this Issue Published in 1994	50
7. Total Number of Copies of all Issues Published in 1994	50	8. Total Number of Copies of all Issues Published in 1993	50
9. Total Number of Copies of all Issues Published in 1992	50	10. Total Number of Copies of all Issues Published in 1991	50
11. Total Number of Copies of all Issues Published in 1990	50	12. Total Number of Copies of all Issues Published in 1989	50
13. Total Number of Copies of all Issues Published in 1988	50	14. Total Number of Copies of all Issues Published in 1987	50
15. Total Number of Copies of all Issues Published in 1986	50	16. Total Number of Copies of all Issues Published in 1985	50
17. Total Number of Copies of all Issues Published in 1984	50	18. Total Number of Copies of all Issues Published in 1983	50
19. Total Number of Copies of all Issues Published in 1982	50	20. Total Number of Copies of all Issues Published in 1981	50
21. Total Number of Copies of all Issues Published in 1980	50	22. Total Number of Copies of all Issues Published in 1979	50
23. Total Number of Copies of all Issues Published in 1978	50	24. Total Number of Copies of all Issues Published in 1977	50
25. Total Number of Copies of all Issues Published in 1976	50	26. Total Number of Copies of all Issues Published in 1975	50
27. Total Number of Copies of all Issues Published in 1974	50	28. Total Number of Copies of all Issues Published in 1973	50
29. Total Number of Copies of all Issues Published in 1972	50	30. Total Number of Copies of all Issues Published in 1971	50
31. Total Number of Copies of all Issues Published in 1970	50	32. Total Number of Copies of all Issues Published in 1969	50
33. Total Number of Copies of all Issues Published in 1968	50	34. Total Number of Copies of all Issues Published in 1967	50
35. Total Number of Copies of all Issues Published in 1966	50	36. Total Number of Copies of all Issues Published in 1965	50
37. Total Number of Copies of all Issues Published in 1964	50	38. Total Number of Copies of all Issues Published in 1963	50
39. Total Number of Copies of all Issues Published in 1962	50	40. Total Number of Copies of all Issues Published in 1961	50
41. Total Number of Copies of all Issues Published in 1960	50	42. Total Number of Copies of all Issues Published in 1959	50
43. Total Number of Copies of all Issues Published in 1958	50	44. Total Number of Copies of all Issues Published in 1957	50
45. Total Number of Copies of all Issues Published in 1956	50	46. Total Number of Copies of all Issues Published in 1955	50
47. Total Number of Copies of all Issues Published in 1954	50	48. Total Number of Copies of all Issues Published in 1953	50
49. Total Number of Copies of all Issues Published in 1952	50	50. Total Number of Copies of all Issues Published in 1951	50
51. Total Number of Copies of all Issues Published in 1950	50	52. Total Number of Copies of all Issues Published in 1949	50
53. Total Number of Copies of all Issues Published in 1948	50	54. Total Number of Copies of all Issues Published in 1947	50
55. Total Number of Copies of all Issues Published in 1946	50	56. Total Number of Copies of all Issues Published in 1945	50
57. Total Number of Copies of all Issues Published in 1944	50	58. Total Number of Copies of all Issues Published in 1943	50
59. Total Number of Copies of all Issues Published in 1942	50	60. Total Number of Copies of all Issues Published in 1941	50
61. Total Number of Copies of all Issues Published in 1940	50	62. Total Number of Copies of all Issues Published in 1939	50
63. Total Number of Copies of all Issues Published in 1938	50	64. Total Number of Copies of all Issues Published in 1937	50
65. Total Number of Copies of all Issues Published in 1936	50	66. Total Number of Copies of all Issues Published in 1935	50
67. Total Number of Copies of all Issues Published in 1934	50	68. Total Number of Copies of all Issues Published in 1933	50
69. Total Number of Copies of all Issues Published in 1932	50	70. Total Number of Copies of all Issues Published in 1931	50
71. Total Number of Copies of all Issues Published in 1930	50	72. Total Number of Copies of all Issues Published in 1929	50
73. Total Number of Copies of all Issues Published in 1928	50	74. Total Number of Copies of all Issues Published in 1927	50
75. Total Number of Copies of all Issues Published in 1926	50	76. Total Number of Copies of all Issues Published in 1925	50
77. Total Number of Copies of all Issues Published in 1924	50	78. Total Number of Copies of all Issues Published in 1923	50
79. Total Number of Copies of all Issues Published in 1922	50	80. Total Number of Copies of all Issues Published in 1921	50
81. Total Number of Copies of all Issues Published in 1920	50	82. Total Number of Copies of all Issues Published in 1919	50
83. Total Number of Copies of all Issues Published in 1918	50	84. Total Number of Copies of all Issues Published in 1917	50
85. Total Number of Copies of all Issues Published in 1916	50	86. Total Number of Copies of all Issues Published in 1915	50
87. Total Number of Copies of all Issues Published in 1914	50	88. Total Number of Copies of all Issues Published in 1913	50
89. Total Number of Copies of all Issues Published in 1912	50	90. Total Number of Copies of all Issues Published in 1911	50
91. Total Number of Copies of all Issues Published in 1910	50	92. Total Number of Copies of all Issues Published in 1909	50
93. Total Number of Copies of all Issues Published in 1908	50	94. Total Number of Copies of all Issues Published in 1907	50
95. Total Number of Copies of all Issues Published in 1906	50	96. Total Number of Copies of all Issues Published in 1905	50
97. Total Number of Copies of all Issues Published in 1904	50	98. Total Number of Copies of all Issues Published in 1903	50
99. Total Number of Copies of all Issues Published in 1902	50	100. Total Number of Copies of all Issues Published in 1901	50
101. Total Number of Copies of all Issues Published in 1900	50	102. Total Number of Copies of all Issues Published in 1899	50
103. Total Number of Copies of all Issues Published in 1898	50	104. Total Number of Copies of all Issues Published in 1897	50
105. Total Number of Copies of all Issues Published in 1896	50	106. Total Number of Copies of all Issues Published in 1895	50
107. Total Number of Copies of all Issues Published in 1894	50	108. Total Number of Copies of all Issues Published in 1893	50
109. Total Number of Copies of all Issues Published in 1892	50	110. Total Number of Copies of all Issues Published in 1891	50
111. Total Number of Copies of all Issues Published in 1890	50	112. Total Number of Copies of all Issues Published in 1889	50
113. Total Number of Copies of all Issues Published in 1888	50	114. Total Number of Copies of all Issues Published in 1887	50
115. Total Number of Copies of all Issues Published in 1886	50	116. Total Number of Copies of all Issues Published in 1885	50
117. Total Number of Copies of all Issues Published in 1884	50	118. Total Number of Copies of all Issues Published in 1883	50
119. Total Number of Copies of all Issues Published in 1882	50	120. Total Number of Copies of all Issues Published in 1881	50
121. Total Number of Copies of all Issues Published in 1880	50	122. Total Number of Copies of all Issues Published in 1879	50
123. Total Number of Copies of all Issues Published in 1878	50	124. Total Number of Copies of all Issues Published in 1877	50
125. Total Number of Copies of all Issues Published in 1876	50	126. Total Number of Copies of all Issues Published in 1875	50
127. Total Number of Copies of all Issues Published in 1874	50	128. Total Number of Copies of all Issues Published in 1873	50
129. Total Number of Copies of all Issues Published in 1872	50	130. Total Number of Copies of all Issues Published in 1871	50
131. Total Number of Copies of all Issues Published in 1870	50	132. Total Number of Copies of all Issues Published in 1869	50
133. Total Number of Copies of all Issues Published in 1868	50	134. Total Number of Copies of all Issues Published in 1867	50
135. Total Number of Copies of all Issues Published in 1866	50	1	

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

LB NY apygardos valdybos posėdis įvyks spalio 12 d., trečiadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio posėdžių menėje. Kviečiami taip pat dalyvauti čia esą Tarybos nariai ir apylinkių pirmininkai.

Lietuvių Religinė Šalpa gruodžio 11 d. Kultūros Židinyje rengia popietę, kur bus rodomos Lietuvos katalikų televizijos programos vaizduojančios apie religinį ir visuomeninį Lietuvos gyvenimą. Vaizduojančios pagamintos profesionaliai. Popietėje dalyvaus ir vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Lietuvos Vyčių Vidurio Atlanto apskrities suvažiavimas įvyko rugsėjo 25 d., sekmadienį, Apreiškimo parapijoje. Pamaldų metu už vytišką veiklą klebonas kun. Vytautas Palubinskas buvo pakeltas į Vyčių IV laipsnį. Po pamaldų mokyklos salėje buvo pietūs, kuriuose dalyvavo apie šimtas žmonių. Po pietų vyko susirinkimas. Kuopų atstovai padarė veiklos pranešimus. Kun. Stasys Raila už jo 50-ties metų veiklą Vyčiuose metinio Lietuvos Vyčių seimo nutarimu pakeltas į Vyčių Garbės narius. Garbės narių komiteto pirmininkė g.n. Loreta Stukienė jam įteikė garbės nario medali. Kun. Stasys Raila yra buvęs Vyčių dviasios vadu, labiausiai rūpinosi jaunųjų Vyčių organizavimu ir įtraukimu į veiklą. Peržvelgta Lietuvos Vyčių pagalba Lietuvai. Nutarta ją tęsti toliau. Išrinkta apskrities valdyba. Pirmininke perinkta Bernice Aviza. Lietuviškų reikalų komiteto pirmininku išrinktas Romas Kezys.

BALFas šiemet mini savo veiklos 50 metų sukaktį. Iškilmingas sukakties minėjimas ir seimas bus Chicagoje spalio 22 - 23 dienomis. New Yorke veikia BALF 100-sis skyrius kasmet spalio mėnesį skelbia aukų rinkimo vaju. Ir dabar bus siuntinėjami priminimai, kad žmonės aukotų, nes vargstančių lietuvių yra Lietuvoje ir kituose pasaulio kraštuose.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadienį, spalio 15 d., ir šeštadienį, spalio 29 d.; tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių maitinimų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (žiūr. skelbimą 7 psl., kada siuntiniai bus paimami iš kitų vietovių.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekij \$130 rašyti "Lietuvos aido" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

New Yorko Lituanistinė Maironio Mokykla

kviečia visus tėvus dalyvauti pasitarime dėl šių mokslo metų.
Susirinkime spalio 8 d., šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Dėl daugiau informacijų galima skambinti:

Jūratei Balsytei - Spencer (212) 362-9291
Audrei Lukoševičiūtei (718) 849-6083

Apreiškimo parapijos ir kunigo V. Palubinsko sukaktys

(Pabaiga. Pradžią praėjusiam numerijje)

Parapijos draugijos

Anksčiau čia buvo gyva parapijų draugijų veikla. Čia veikė: Gyvojo rožančiaus, Šv. Vardo draugija, Šv. Monikos moterų našlių, Amžinojo rožančiaus, Katalikų jaunimo, Marijos sodaliečių, Šv. Vardo jaunų vyrų, Lietuvos Vyčių 41 kuopa, Šv. Pranciškaus III ordinas, Katalikų susivienijimo 135-oji kuopa, Altoriaus draugija, kuri turėjo apie 30 mokinių; aukų rinkimo ir kitos tarnybos.

Dabar gražiai veikia Lietuvos Vyčių 41-oji kuopa.

Remonto darbai

Per 80 metų įvykdyta įvairių remonto darbų. 1986 m. atnaujinta bažnyčia. Atnaujinti visi vidaus papuošimai, altoriai. Anksčiau prie bažnyčios dekoravimo yra dirbęs dail. Jonas Subačius. Jis prezbitarijoje nutapė didelius du paveikslus: šv. Kazimierą ir Aušros Vartų Mariją. 1988 m. atremontuoti ir vargonai. Jų remontas pareikalavo \$32,000 išlaidų.

Mokyklos patalpos dabar išnuomojamos. Čia veikia speciali mokykla.

Jubilieju šventė

Parapijos 80 metų ir klebono kun. Vytauto Palubinsko kunigystės 40 metų sukaktys paminėti šiuo metų rugsėjo 18 d. Tą dieną 11 val. iškilmingas mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, su kunigais: Vytautu Palubinsku, Vytautu Pikturka, Stasiu Raila, Leonardu Andriekumi, OFM. Smilkymo ceremonijas atliko William Kučinskas.

Klebonas, perskaitęs evangeliją, savo įvardinami žodyje priminė, kad vysk. Paulius Baltakis, OFM, šiais metais mini savo vyskupavimo 10 metų sukaktį.

Vyskupas savo pamokslė kalbėjo apie parapijos jubiliejų, kaip parapija išlaikė lietuviškumą ir išugdė asmenybes. Dabar lietuviškos bažnyčios tuštėja, nes žmonės išsikėlė į kitas vietas. Bet reikia išlaikyti lietuviškas parapijas, reikia

Naujas klebonas Maspeth

Maspeth, NY, Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos bažnyčioje rugsėjo 11 d. įvyko naujo klebono James T. Rooney įvesdinimo apeigos. Skiriamuosius raštus perskaitė Brooklyno vyskupijos generalinis vikaras. Mišių pagrindinis celebrantas buvo naujasis klebonas. Su juo koncelebravo prel. Pranas Bulovas, kun. Stasys Raila ir kun. Jonas Pakalniškis. Iškilmingose pamaldose dalyvo gausus būrys parapiiečių, Lietuvos Vyčių ir svečių. Anglų ir lietuvių kalbomis giedojo parapijos choras. Po pamaldų visi susirinko į parapijos salę pasivaikinti ir pabendrauti su naujuoju klebonu.

"VILTIS", Lietuvos pagalbos siuntinių agentūra, atvyksta į New Yorką spalio 22 d., šeštadienį, ir siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 val. iki 4 val. popiet. Jokių maitinimų nėra. (žiūr. "Vilties" skelbimą 6 psl.)

Dėkojame

BALFas - United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. - New Yorko 100-sis skyrius, per pirm. Vitą Katiną "Darbininką" parėmė 50 dol. auka. Nuširdžiai dėkojame.

Apreiškimo parapijos choras parapijos salės scenoje. Iš kairės antra choro vadovė muzikė Gintarė Bukauskienė, viduryje už pianino: kun. Jonas Pakalniškis, klebonas kun. Vytautas Palubinskas, ambasadorius Anicetas Simutis, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, kartu su choro nariais.

jas dažniau lankyti.

Toliau prisiminė kun. Vytauto Palubinsko sukaktį. Jis 14 metų kunigavo Argentinoje, o Amerikoje jau 26 metus. Šiemet buvo nuvykęs į Argentiną, kur paminėjo savo kunigystės 40 metų sukaktį. Aplankė tas vietas, kur jam teko būti vikaru. Argentinoje išbuvo visą mėnesį, nuo birželio 19 iki liepos 19.

Mišių metu gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės.

Kryžiaus pašventinimas

Petras Regina Kanadoje yra įkūręs lietuvišką galeriją - muziejų. Turi ir kryžių kalną. Jis ir atvežė klebonui V. Palubinskui vieną kryžių ir vieną koplytstulpį. Kryžių reikėjo gerokai atnaujinti, remontuoti. Visi darbai atlikti, koplytstulpis ir kryžius juodai nudažyti ir pastatyti. Koplytstulpis pastatytas klebonijos kieme, tarp bažnyčios ir klebonijos sienos. Jo nesimato iš gatvės.

Prie klebonijos, tarp klebonijos laiptų ir bažnyčios, iš gatvės pusės pastatytas kryžius. Jis kryžmoje turi spinduliuojančią saulute, lietuviškų tulpių ornamentą.

Po mišių vyskupas su visais kunigais ir atvyko pašventinti kryžiaus. Jis lietuviškai skaitė maldas ir kryžių pašventino.

Vaišės parapijos salėje

Po pašventinimo publika persikėlė į parapijos salę. Žmonių su-

sirinko per 150.

Salė buvo jaukiai dekoruota, sutvarkyta scena, įdėta nauja uždanga. Scenoje buvo pakabintas religinis paveikslas, iš šono lietuviškos juostos.

Prie scenos už garbės stalo susėdo pamaldose dalyvavę kunigai. Programai sklandžiai vadovavo Romas Kezys. Maldą prieš valgi sukalbėjo buvęs ilgametis klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Tuoj pakeltas šampano taurės, sugiedota ir parapijai ir kun. V. Palubinskui ilgiausių metų. Valgi buvo paruošę Mėlyniai iš New Jersey. Buvo karšti įvairūs valgiai.

Visiems pavalgis, prieš kavą kalbėjo rašytojas Paulius Jurkus. Trumpai prisiminęs parapijos įkūrimo istoriją, daugiau apibūdino, kaip dabar atrodo bažnyčia, kaip ji išdekoruota, kiek ten yra lietuviško elemento. Jis priminė šv. Kazimierą, Aušros Vartus, vitražus, bažnyčios aplinką, kuri žmogų nuteikia kilniai. Palinkėjo, jog parapija dar išlaikytų ilgus metus, vis stiprėtų, nugalėdama sunkumus. Palinkėjo ir kun. V. Palubinskui ilgiausių metų ir kuo geriausių sėkmės.

Po šios kalbos pasakyta dar keletas sveikinimų.

Pirmas sveikino Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Jis prisiminė praeitį, pranciškonų isikūrimą.

Didžioji mugė Woodhavene

Rugsėjo 25 d., sekmadienį, Woodhavene įvyko 14-ta metinė mugė, kaip rengėjai skelbė - festivalis. Jis buvo pats didžiausias iš visų iki šiol rengtų festivalių. Buvo užimtas plotas nuo Woodhaven Blvd. iki 80 St. Taip pat buvo užimtos visos skersai kertančios gatvės iki pirmos kryžkelės.

Mugė prasidėjo 11 val. Abu Jamaica Ave, pakraščiai buvo apstatyti stalais, būdelėmis, kioskais, kur buvo sukabinta daugybė prekių. Gatvių sankryžose nerimo vaikai, nes ten galėjo net pajodinėti arkliais, suktis karuselėse, šokinėti per oro išpūstus maišus, leistis nuo aukštų kopėčių žemyn į aikštę.

Daugiausia buvo papuošalų, įvairiausių namie gamintų, pigiai nupirktų, begalės saulės akinių, drabužių drabužėlių vaikams, suaugusiems, vasarai ir žiemai.

Čia buvo reklamuojami ir elektros apšvietimai, apšildymai dujo-

Apreiškimo tuometinis klebonas kun. Norbertas Pakalnis sutiko, kad pranciškonai čia įsikurtų, visada maloniai priimdavo pranciškonus. Čia jie dažnai lankėsi, aukojo mišias, sakė pamokslus, vadovavo rekolekcijoms. Keitėsi aplinkybės, bet visą laiką buvo ryšys su Apreiškimo parapija, su jos kunigais.

Choro vardu sveikino dirigentė muzikė Gintarė Bukauskienė. Ji prisiminė choro praeitį, buvusius vargonininkus. Paskui choras atliko dainą kurią jis dainavo Dainų šventėje Vilniuje. Ta daina vadinosi "Lietuva".

Lietuvos Vyčių 41 kuopos vardu sveikino pirmininkas Bill Kumeta ir įteikė klebonui dovaną.

Kun. Vytautas Palubinskas padėkojo rengimo komitetui, visiems prisidėjusiems prie programos: vyskupui, kunigams, chorui. Prisiminė, kaip jis pateko į Apreiškimo parapiją. Prieš tai buvo Aušros Vartų parapijoje Manhattan. Draugų raginamas, sutiko atsikelti į Apreiškimo parapiją.

Dar buvo ir loterija. Laimėjimams buvo skiriamos piniginės dovanos. Po \$100 laimėjo Mignolis ir V. Česnavičius, \$300 - Julija Cohen, \$500 - Karolė Šventoraitis. Loteriją tvarkė Malvina Klivėčkienė, ją pravedė Romas Kezys.

(p.j.)

mis ir nafta, greitosios pagalbos automobilyje matavo ir kraujo spaudimą. Buvo reklamuojami ir laikraščiai. Prie Columbijos banko, jau Forest Park Drive gatvėje grojo puikus džiazo orkestras, o viršum jo buvo pakabinta plati juosta su įrašu "Daily News". Buvo reklamuojamas ir "Newsday".

Lietuviai šiemet neturėjo jokio stalo, nieko nesiūle pirkti. Kepamų mėsų ir dešrų kvapai, dūmai, trenkianti muzika, klegesys ir daugybė žmonių, kurie čia norėjo praleisti laiką, bent iš tolo pamatyti naujus neįžinamus daiktus, margiausias marškinis, megztukus, visokiausius papuošalus. Šurmulytės tęsėsi iki 6 val. vakaro. Išsikraustyti ir nuvalyti vėl buvo didelis darbas.

Kai rytą važiuavome per šias gatves, nebuvo nė pėdsako, kad čia užė mugė.

(p.j.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimos. Siūlo patikima agentūra. Moterys turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Skambinti tel.: (516) 377-1401. (sk.)

Westbury, NY, lietuvių šeima išnuomoja "studio" butelį (2 kambariai). Antrame aukšte, apstatytas baldais, labai arti geležinkelio stoties ir parduotuvių. Skambinti tel.: (516) 997-7225. (sk.)

"Darbininko" skaitytoju galite tapti kiekvienu dieną! Pasūlykite "Darbininką" savo pažįstamiems bei draugams! Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

Antano Masionio atsiminimų knyga "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje, 214 psl. knyga gausiai iliustruota. Kaina \$10, persiuntimo išlaidoms padengti pridedama \$2. Užsakoma adresu: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Kaune, Žaliakalnio rajone, parduodamas modernus butas antrame aukšte; 4 kambariai, virtuvė, 2 balkonai, visi patogumai, telefonas. Bendras plotas 60 kv. m. Teirautis New Yorke pas Verą tel.: (212) 473-8007 arba Kaune tel.: 235-506. (sk.)